

289

DEN GLADE
NATIONALE

50 ÅRS JUBILÆUMSUDSTILLING
TAASTRUP FRITIDSCENTER · 17. - 19. SEP. 1993

INTERDANIA 93
TAASTRUP OG OMGIVS FRIMÆRKEKLUB
I SAMARBEJDE MED DANMARKS FILATIST FORBUND

TAASTRUP FRITIDSCENTER · 17. - 19. SEP. 1993

Taastrup og Omegns Frimærkeklub 50 års jubilæumsudstilling

DEN GLADE
NATIONALE

INTERDANIA93

TAASTRUP OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB
I SAMARBEJDE MED DANMARKS FILATELIST FORBUND

50 ÅRS JUBILÆUMSUDSTILLING
TAASTRUP FRITIDSCENTER · 17. - 19. SEP. 1993

Åbningstider:

Fredag, den 17. september: kl. 11.00 - 20.00

Lørdag, den 18. september: kl. 10.00 - 18.00

Søndag, den 19. september: kl. 10.00 - 18.00

Taastrup Fritidscenter, Poppelallé 12, 2630 Taastrup

ISBN 87 - 88688 - 45 - 3

(Reg. af Danmarks Filatelist Forbund)

Indhold:

Udstillingens præsidium og udvalg	5
Sponsorfortegnelse	6
Velkommen	7
Hilsen fra DFF-formand Jørn Walther Pedersen	8
Hilsen fra borgmester Anders Bak	9
Givere af ærespræmier	8/9
Jurypræsentation	10/11
Glæde - et temaemne?/Tage Bøcher	13
Udstillere fortæller	20

SPECIAL:

50 øres frimærker i 50 år - hvad kunne de bruges til?/Erik Jensen

En oversigt med angivelse af de korrekte anvendelsesmuligheder ved brug som singlefrankatur.

(Kan tages ud). I-VIII

Øje, hånd, mod og vilje/Ib Eicher-Larsen 36

Udstillere fortæller 43

Udgivet af Taastrup og Omegns Frimærkeklub
 Redaktion: Peter Schweizer (ansv.) og Orla Nielsen
 Tryk: Nordisk Staaltryk, Meterbuen 9-13, 2740 Skovlunde
 Reproduktion: L & J offsetreproduktion ApS, Retortvej 43, 2500 Valby
 Sats: fremi, Baldersbækvej 29, 2635 Ishøj
 Copyright (hvor ikke andet er angivet):
 Taastrup og Omegns Frimærkeklub

Udstillingens Præsidium

Anders Bak

Borgmester, Høje-Taastrup Kommune

Finn V. Larsen

Postmester, Taastrup postkontor

Lis Birkedal

Chef for Postens Frimærkecenter

H.G. Bischoff

Post- og filatelichef, Kalaallit Allakkeriviat

Svanbjørg Manai

Udstillingsleder, Postverk Føroya

Lars Boes

Formand for Danmarks Frimærkehandlerforening

Jørn Walther Pedersen

Formand for Danmarks Filatelist Forbund

Flemming Hansen

Erhvervschef, formand for BUERNES BY 1993

Mogens Baldi Nygaard

Næstformand i Kulturelt Samråd/Høje-Taastrup Kommune

Udstillingsudvalget

Peter Schweizer, *udstillingsleder*

Ib Kristensen, *DFF*

Mogens Lessels

Flemming Haltrup, *DFF*

Rodian Sahlgren

Kaj Vagnkjær, *DFF*

Orla Nielsen

Bent Hansen

Børge Guldmann

Jens E. Christensen

Carsten Kramer

Ib Eilertsen

Anne Sahlgren

Sponsorer

Udstillingsudvalget er særlig glad for, at kunne **takke** alle de firmaer og organisationer som på forskellig vis har **sponseret** udstillingen. Nævnt i vilkårlig rækkefølge, er det følgende, der har støttet DEN GLADE NATIONALE-INTERDANIA93 med bidrag:

Brd. Lauersens Bogtrykkeri. Køgevej 37, 2630 Taastrup

Everts Alfabet A/S. Rosenborggade 5 A, 1130 København K.

Taastrup Postkontor. Selsmosevej 25, 2630 Taastrup

Hald Serigrafi. Falkevej 13, 3400 Hillerød

Postens Frimærkecenter. Vesterbrogade 67, 1620 København V.

Agfa Gevaert A/S. Farverland 4, 2600 Glostrup

L & J offsetreproduktion ApS. Retortvej 43, 2500 Valby

AFA Forlaget. Bruunsgade 42, 8000 Aarhus

Ege Bjørregaard Frimærkehandel. Tavlekærsvej 81, 2650 Hvidovre

Antik og frimærker. Bagsværd Hovedgade 81, 2880 Bagsværd

Nordfrim. 5450 Otterup

Robert Bechsgaard A/S. Jul. Thomsensgade 7, 1974 Frederiksberg C.

Lindner Falzlos GmbH. Gammel Randersvej, 8450 Hammel

Danmarks Filatelist Forbund. Vester Voldgade 123, 1552 København V.

O. Gottlieb aps. Viemosevej 5 C, Bredballe, 7100 Vejle

Martin Mortensen Boghandel A/S. Køgevej 77, 2630 Taastrup

Berke Ost & Vin. City 2, 2630 Taastrup

Søborg Repro Center. Søborg Hovedgade 94, 2860 Søborg

Danmarks Julemærkesamler Forening. Marielystvej 52, 2000 Fr.berg

Taastrup afd. for Forstædernes Bank. Køgevej 50, 2630 Taastrup.

DEN GLADE
NATIONALE

50 ÅRS JUBILÆUMSUDSTILLING
TAASTRUP FRITIDSCENTER · 17. - 19. SEP. 1993

INTERDANIA93
TAASTRUP OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB
I SAMARBEJDE MED DANMARKS FILATELIST FORBUND

Velkommen!

Peter Schweizer/klubformand

I dag er jubilæumsudstillingen DEN GLADE NATIONALE - INTERDANIA93 en realitet. Glemte er de uanede mængder af timer, der gik med dens forberedelse. Vi har prøvet det før, det er den ottende i rækken af klubbens større og mindre udstillinger igennem de sidste 50 år.

Nu er det altså vores 50 års jubilæum vi festligholder med dette års nationale udstilling. I lighed med de tidligere udstillinger, har vi også denne gang sat alle sejl til for, at de besøgende kan opleve en dag, der vil være værd at mindes, både gennem den utrolige alsidighed i de mange spændende samlinger, udstillingen kan fremvise, men også gennem et righoldigt rammeprogram, der understreger INTERDANIA93's tilnavn DEN GLADE NATIONALE.

At stable alt dette på benene har krævet adskillige timer af medlemmernes fritid. Men der er mange andre, der også har ydet deres til, at det bliver en god og forhåbentlig succesfuld udstilling. Derfor vil vi gerne her bringe vores varmeste tak til udstillingens præsidium, postvæsener, standholdere, annoncører, udstillere og forfattere, til Forbundet og dets dommerkollegium, medarbejdere udefra og ikke mindst til vore talrige sponsorer!

Du kan også glæde dig til at læse dette katalog du nu holder i hånden: Det har på mange måder et anderledes indhold, end udstillingskataloger sædvanligvis byder på. Bl.a. er vi særlig glade for de 27 små »artikler«, hvor et udsnit af udstillere fortæller om just deres samleområde - og oftest med en god pointe i baghånden. Læs dem og **se samlingerne bagefter.**

Det er Taastrup og Omegns Frimærkeklub's fødselsdagsønske, at rigtig mange vil besøge INTERDANIA93, fordi - hvad er en udstilling uden gæster? Det er dem alle anstrengelserne gælder,

God fornøjelse med besøget.

En hilsen fra DFF's formand

Jørn Walther Pedersen

Taastrup og Omegns Frimærkeklub fejrer 50 års fødselsdag ved i samarbejde med Forbundet at arrangere årets nationale udstilling, INTERDANIA93.

Det er sjovt at samle på frimærker, hvad udstillingens tilnavn - DEN GLADE NATIONALE - giver udtryk for. Og jeg tror, at det både bliver en sjov og og samtidig spændende oplevelse, at gæste udstillingen. Ikke kun på grund af de udstillede samlinger, men også fordi man har lavet små særudstillinger i udstillingen, der både har humør, glæde og alvor som tema.

Desuden er INTERDANIA93 jo den sidste nationale udstilling, inden vi i Danmark kan afholde den første nordiske, nemlig NORDIA 94 i 1994 i Århus. Kan udstilleren i Taastrup opnå tilstrækkelig med point, kan han nå at tilmelde sig til NORDIA 94.

Danmarks Filatelist Forbund sender de hjerteligste lykønskninger med 50 års jubilæet, og vi vil gerne samtidig takke Taastrup og Omegns Frimærkeklub's medlemmer for den store indsats, de har ydet her op til udstillingen. Må arbejdet give pote i form af en velbesøgt udstilling.

Ærespræmier

til udstillingen var ved redaktionens slutning givet af følgende:

Høje-Taastrup Kommune • Taastrup Postkontor

Postens Frimærkecenter

Kalaallit Allakkeriviat (Grønlands Postvæsen)

Postverk Føroya • Danmarks Filatelist Forbund

Erhvervsrådet i Høje-Taastrup Kommune

Velkommen til Høje-Taastrup Kommune

Anders Bak/Borgmester

Velkommen til DEN GLADE NATIONALE - INTERDANIA93 i Høje-Taastrup Kommune! Vi er glade for, at denne spændende udstilling bliver præsenteret her i kommunen, og vi håber, at alle med interesse for frimærker vil få nogle gode oplevelser her. Vi håber, I vil få tid til også at se lidt af vores dejlige by.

Et stort tillykke til udstillingens arrangør Taastrup og Omegns Frimærkeklub, som med denne udstilling fejrer klubben 50 års jubilæum. Det er dejligt at se, hvad en aktiv indsats i fritiden kan føre til: Mange har været involveret i klubbens arbejde gennem årene, men endnu flere har nydt godt af indsatsen ved udstillinger m.m.

Vi glæder os til endnu en god udstilling arrangeret af Taastrup og Omegns Frimærkeklub i samarbejde med Danmarks Filatelist Forbund.

Med venlig hilsen

Danmarks Frimærkehandlerforening

P&T-museets Frimærkeafdeling

Aarhus Frimærkehandel • Nira Frimerker

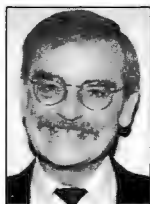
Dansk Posthistorisk Selskab

Fløng/Hedehusene Frimærkeklub

Taastrup og Omegns Frimærkeklub

Udstillingsudvalget vil gerne takke »de glade« givere.

Vi præsenterer den glade's jury

ERIK HVIDBERG HANSEN (juryformand)

Bopæl i Snekkersten. Kontorchef i DSB. Medlem af dommerkollegiet siden 1976, international dommer siden 1981. Medlem af juryen på mange nationale, nordiske og internationale udstillinger, senest ved POLSKA'93. Medlem af bestyrelsen i FIP's helsagskommission. Bedømmer posthistorie, helsager og traditionelle eksponater. Har udstillet siden 1956, internationalt siden 1976.

Samleområder: Dansk Vestindien, krigs- og militærpost samt helsager fra hele verden.

HÅLFDAN HELGASON (IS)

Bopæl i Reykjavik. Ingeniør. Har udstillet talrige gange nationalt, nordisk og internationalt siden 1977. Specialsamling: Islandske helsager, har opnået guld to gange på internationale udstillinger. Har bedømt ved flere nationale og nordiske udstillinger. International dommer siden 1986. Bedømmer posthistorie Norden, traditionel Norden og Vesteuropa, helsager samt litteratur.

Samleområder: Island og øvrige Norden samt helsager.

JESPER HAFF

Bopæl nær Præstø i Sydsjælland. Rådgivende ingeniør, nu pensioneret. Medlem af dommerkollegiet fra 1970 og international dommer siden 1975. Medlem af juryen ved flere nationale, nordiske og internationale udstillinger, senest ved Brasilia'93 i Brasilien. Bedømmer traditionelle og posthistoriske eksponater samt litteratur. Har udstillet siden 1974, internationalt siden 1977.

Samleområder: Danmark, England, Frankrig, Canada, USA mm., desuden ivrig brevsamler.

TOKE NØRBY

Bopæl i Skødstrup ved Århus. Ingeniør ved Fysiologisk Institut på Århus Universitet. Medlem af dommerkollegiet siden 1977, international dommer siden 1987. Medlem af juryen ved flere nationale, nordiske og internationale udstillinger, senest ved Granada'92 i Spanien. Bedømmer posthistoriske og traditionelle eksponater. Har udstillet siden slutningen af 1960'erne, internationalt i 1976.

Samleområder: Danske præfilbreve, 30-øres provisorierne 1955-56 samt dansk skibspost.

POUL OLSEN

Bopæl i Herlev. Maskiningeniør. Medlem af dommerkollegiet siden 1973 og international dommer siden 1987. Medlem af juryen ved flere nationale og nordiske udstillinger, senest ved Nordia '93 i Finland. Bedømmer traditionelle og posthistoriske eksponater. Har tidligere udstillet nationalt og internationalt.

Samleområder: Schweiz, primært præfilateli, rulle- og automatmærker og frankostempler.

PER FABRICIUS JENSEN

Bopæl i Haderslev. Major i Hæren. Medlem af dommerkollegiet siden 1978 og nordisk dommer siden 1992. Medlem af juryen ved flere nationale og nordiske udstillinger, senest ved Nordia '92 i Norge. Bedømmer posthistoriske og traditionelle eksponater. Har udstillet siden 1971, internationalt siden 1976.

Samleområder: Danmark 1851-1900, Frederik VIII-udgaven 1907-13 samt Den østrigske Inflation 1918-1925.

JØRGEN JØRGENSEN

Bopæl i Ganløse. Statsautoriseret revisor, partner i Schøbel & Marholt Revisionsaktieselskab. Medlem af dommerkollegiet siden 1985 og national dommer siden 1991. Medlem af juryen ved flere lokale og nationale udstillinger. Bedømmer tematiske eksponater. Har udstillet siden 1968, internationalt senest på Granada '92 og Genova '92.

Samleområder: Fiskeri, Christian d. IV samt Danmark i skillingsperioden.

SØREN JUHL HANSEN

Bopæl i Ågerup, nær Roskilde. Marketingchef hos Junckers Industrier A/S. Medlem af dommerkollegiet siden 1980 og national dommer i 1985. Medlem af juryen ved flere nationale og nordiske udstillinger, senest ved Nordjunex '93 i Danmark. Bedømmer tematiske og traditionelle eksponater samt ungdoms-klasse. Har udstillet siden 1970, internationalt i 1986 og 1989.

Samleområder: Kartografi/landkort samt Letland.

IB AGERSKOV (juryelev)

Bopæl i Skanderborg. Butiksslagter, mestersvend ved Brdr. Løvbjerg. Medlem af dommerkollegiet siden 1989 og klubdommer siden 1991. Medlem af juryen ved flere lokale udstillinger. Bedømte fra 1975-85 på SJS's landsjunior dage. Bedømmer ungdomseksponater. Har udstillet i ind- og udland siden 1975.

Samleområder: Slesvig 1920 postfrimærker og danske helsager.

DANSKE FILATELISTERS FÆLLESFOND

Ønsker hjertelig tillykke

Fondens formålsparagraf er:

- 1) at støtte, fremme og udbrede kendskabet til
filatelen i Danmark
- 2) at støtte afholdelse af frimærkeudstillinger
- 3) at støtte udgivelsen af filatelistisk litteratur
- 4) at støtte andre filatelistiske arrangementer
- 5) at støtte og fremme interesse for danske
frimærker i udlandet

Kontaktperson:

Gerda Bechsgaard, På Højden 20, 2900 Hellerup

Glæde - et temaemne?

Af
Tage Bøcher,
DDM

*Taastrup og Omegns
Frimærkeklub fejrer i
år sit 50 års jubilæum,
hvilket - traditionen tro
- sker ved en udstilling.*

Til ære for anledningen er det denne gang den nationale udstilling, som klubben står som vært for i samarbejde med Danmarks Filatelist Forbund.

Når man som klub fylder 50 år, har man grund til at glæde sig - 50 års fællesskab omkring verdens dejligste hobby!

Og glædens mangfoldige sider bliver også det gennemgående træk i udstillingen. Derfor bad vi den kendte motivfilatelist, udstiller og motivkommissær, Tage Bøcher, om at vende sit motivtrænede øje væk fra »menneskets bedste ven« og over på temaet »Glæden i menneskets liv«

Læs og se i denne artikel, hvad han fandt frem til.

Glæde er en sindstilstand. Man kan så spørge: Kan denne tilstand findes som motiv på et frimærke? Det kan den udmærket, hvilket denne artikel gerne skulle vise.

Det menneskelige minespil er udtryk for følelsestilstande. Man kan tydeligt i et ansigt se forskel på lyst og ulyst. En person, der oplever noget behageligt, smiler. (Mærke 1)

1

Man kan også af hele personens fremtoning se, hvilken sindstilstand, der er herskende i øjeblikket. Mennesker af forskellig nationalitet kan umiddelbart begribe hinandens minespil, selvom de sprogligt ikke kan forstå hinanden. Mennesket lærer med alderen til en vis grad at kontrollere sit minespil. Børn og naturfolk har en mere umiddelbar udtryksform.

Den spontane, nøgne glæde, der tilsyneladende opstår uden motiv, kan iagttages hos det lille barn; den glade kan ikke forholde sig roligt. Han eller hun hopper og danser, jubler og synger, eller smiler og ler. Kinderne blusser af glæde, og øjnene stråler. Tilstanden smitter ofte af på omgivelserne. (Mærke 2)

Man kan gå videre og prøve at undersøge de forskellige årsager til smilet - glæden.

Det stående spørgsmål, når man ser Leonardo da Vinci's berømte maleri i Louvre, er: Hvorfor smiler Mona Lisa? (Mærke 3)

2

3

Ingen kender svaret. Man kan finde forskellige situationer, der fremkalder glæde. Meget ofte er det oplevelser mellem mennesker. Møderglæden er en af de største glæder, en kvinde kan opleve. (Mærke 4)

4

5

Den bundter meget dybt og er almen menneskelig. Den er nødvendig for det lille barns trivsel og opvækst og skulle gerne være en livslang følelse.

For barnet betyder forældrenes glæde ved samlivet med familien meget. Dette samliv starter med forelskelse, et stjålet knus, en berusende følelse af glæde. (Mærke 5)

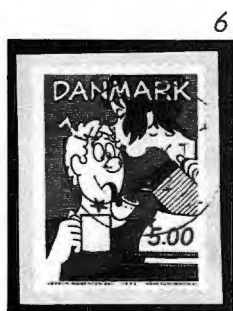
Man bestemmer sig for at leve livet sammen, dele sorger og glæder. (Mærke 6)

Forkæle med morgenkaffe og et kys på panden. Men glæden kan være flygtig. Det man troede skulle være godt og lykkeligt, det der startede med store smil og hede ord, var ikke levedygtigt.

Man skilles - og børnene er taberne. Der går skår i deres glæde. (Mærke 7)

Barndommen er oftest rig på glæder. Selvfølgelig oplever barnet skuffelser ind imellem. Der kan opstå problemer hjemme eller i skolen. Heldigvis er de næsten altid hurtigt glemt. Man trøster sig med sit kæreste krammedyr eller bedste legetøj. Kammeraterne tager meget af barnets tid. (Mærke 8)

Man kommer hinanden ved. Man leger og man dyrker sport sammen med dem. Måske melder den første forelskelse sig og glæden ved at kunne give den udkårne gaver er stor, selvom man er meget genert. (Illustration 9)

10

Gennem barndommen oplever barnet mange glæder, udflugter, fødselsdage, familiebesøg, men den glædelige oplevelse, der mindes livet igennem er barndommens jul med juletræet og gaverne. Den så man hen til, glædede sig til gaverne - glædede sig over at lave eller købe gaver. Julen står i et romantisk skær senere hen i livet. (Mærke 10)

Voksenlivet har også sine glæder. De drukner måske i bekymringer af forskellig art. Det kan være svært at skønne på glæderne. Mange har vanskeligt ved at give udtryk for glæde. Den er ikke længere så umiddelbar som hos barnet.

Det daglige samliv med familien skulle gerne være en glæde. Man har det bedst, hvis man glæder sig over sit arbejde. Men ofte er det i fritiden, man oplever de største glæder.

Der findes mange former for sport, som man kan dyrke i samvær med andre mennesker. Fodbold er en af de vigtigste sportsgrene. Alle aldre kan deltage, både mænd og kvinder. (Mærke 11 + 12)

Ikke-deltagere kan fryde sig hjemme ved fjernsynet. Bliver éns landshold så overraskende Europamestre, så går nationen helt amok af glæde, og tusinder stimler sammen på Rådhuspladsen. Man bliver så national. Der er noget ved at være dansker. Der opstår en følelse af sammenhold om en fælles glæde, der ikke er kendt siden man satte lys i vinduerne ved befrielsen i maj 1945. (Mærke 13)

11

12

13

Man glædede sig da over, at det endelig var slut med besættelsen. Mørklægningen ophører, og fjenderne skulle ud. Der var fred. Glæden var dengang så dyb, at man endnu kan se lys i vinduerne 4. maj, selvom de er blevet få efterhånden.

Karneval er en fest, der gennem mange hundrede år har glædet deltagerne og tilskuere. Den blev oprindeligt fejret i katolske lande før »Kødets fjernelse = Carnevale« altså før fastetiden.

Børnene glædede sig til at løbe rundt udklædte og med masker på, de voksne glædede sig til den mere løsslupne fest. (Mærke 14)

I vore dage fejres karneval mange steder. I Danmark er det blevet moderne i nyeste tid at holde karnevalsfejer rundt i landet. Man danser udklædte rundt i gaderne til stor morskab for én selv og tilskuere. Festen er især for ungdommen.

Dansen bringer glæde og adspredelse for mange. Nogle dyrker aktivt folkedans, hvor man genopfrisker tidligere tiders danse iklædt gamle dragter. (Mærke 15)

14

15

Andre foretrækker som tilskuere at fryde sig over dansen og nyder en dejlig ballet på teatret. (Mærke 16)

16

Hjemlige sysler af forskellig art kan tilfredsstillende ens behov for glæde. Her er filatelen en af de vigtigste. Den er verdensomspændende. Man kan glæde sig over de smukke mærker med mange forskellige moti-

Danmarks Filatelist Forbund

Kontor: Vester Voldgade 123 . 1552 København V
Telefon 33 15 17 75 . Giro 9 34 01 06

Når du skal udstille:

DFF's PLANCHER ER EN MULIGHED!

- I Format: 265 x 280 mm, uden fals, pr. 50. stk. Kr. 54,-
- II Format: 265 x 280 mm, med fals, pr. 50 stk. Kr. 66,-
- III Format: 277 x 292 mm, FLEX, pr. 50 stk. Kr. 69,-

(FLEX er ensbetydende med genbrug, idet der er nettryk på begge sider – velegnet til breve og posthistoriske samlinger).

Forhandles nu af følgende firmaer:

SYDVESTJYSK FRIMÆRKECENTER . NØRREGADE 28 . 6700 ESBJERG

FRIMÆRKEHUSET HERMES . KØBMAGERGADE 61 . 1150 KØBENHAVN K

ILETA FRIMÆRKEHANDEL . FJOLSTRÆDE 20 - 1171 KØBENHAVN K

ROBERT BECHSGAARD A/S . JUL. THOMSENSGADE 7 . 1974 FREDERIKSBERG C

RINFRIM . NØRREGADE 53 . 5000 ODENSE C

ROSKILDE FRIMÆRKE- OG MØNTHANDEL . ALGADE 28 . 4000 ROSKILDE

FRIMÆRKESTUEN . RUGHAVEN 8 . 4000 ROSKILDE

LENI FRIMÆRKER . SØNDERBROGADE 42 . 7100 VEJLE

JES PORS FRIMÆRKEHANDEL . GODTHÅBSVEJ 207 . 2720 VANLØSE

THOMAS HØILAND A/S . GL. KONGEVEJ 80 . 1850 FREDERIKSBERG C

Til plancherne kan forbundet endvidere levere plastlommer i to størrelser: Type I og II passer til standardbladene med eller uden fals. Type III passer til FLEX-genbrugsbladene.

Husk at opgive type. Pris pr. 10 stk. Kr. 48,-

Ved bestilling på mindst 150 kr. leveres materialet fragtfrit.

Alle priser er incl. moms.

Ved køb på udstillingernes forbundsstand spares porto.

17

ver. (Mærke 17) Byttevennernes breve fra hele Verden bringer nyt udefra og skaber glæde ved at modtage mange forskellige mærker. I klubben kan man hygge sig med andre samlere. Filatelen er for alle og kan give en livslang adspredelse og glæde.

Der kunne nævnes mange flere oplevelser, der vækker glæde. Det er meget vigtigt for mennesker at kunne føle glæde, at komme hinanden ved, ellers bliver livet for fattigt.

Nogle lande udgiver frimærker med opfordring til at tænke på andre. St. Valentins dag fejres i flere engelsktalende lande, og der udgives frimærker i den anledning. Dagen er opkaldt efter martyren Valentin (død ca. 270 e.kr.). På den dag sender man brev til sine kære og vælger sin udkårne. (Mærke 18)

Andre lande udgiver frimærker med ordet »Love« - en opfordring til at tænke på andre og skrive til dem.

Et brev til et ensomt menneske kan bringe glæde og minde om, at vedkommende ikke er glemt. Glæden har mange sider. Humoren er en af dem. Den har sans for livets komiske sider og evnen til at se de muntre sider ved modgang og til at smile gennem tårer. (Mærke 19)

18

19

Der er mange muligheder for at belyse temaet: »Glæde«. Her har jeg prøvet at give nogle få eksempler. For de, der har lyst, er oplægget herved givet.

God jagt!

Nogle udstillere fortæller om deres samlinger.

Rolf Goldschagg

(Indbudt samling)

Baden

Storhertugdømmet Baden og kongeriget Württemberg havde i midten af det 19. århundrede samme størrelse frimærker, selvom mærkebillederne selvfølgelig var forskellige. Det er formentlig denne omstændighed samt muligheden for at spare omkostninger, der gjorde, at de to stater i fællesskab anskaffede en takningsmaskine. Den blev taget i brug og betød, at fra 1860 kom frimærkerne fra begge stater til salg på posthusene i takkede ark á 100 mærker.

3 Kreuzer blev lyslillarosa, utakket, med rande fra nabomærker sammen med 1 Kreuzer (Michel nr. 17a, Afa nr. 17) på brevstykke med torings-stedstempel: »STOCKACH 28. DEZ.« (1867 eller 1868). Indtil nu kendes kun 3 mærker med tillægsfrankatur.

Det dengang hyppigst anvendte frimærke i Baden, det rosafarvede 3 Kreuzer mærke med våbentegning på hvid baggrund (1862-udgaven, AFA nr. 18), måtte genoptrykkes flere gange og kom til slut op på et totaloplæg på over 25 millioner stk.

Frimærket findes **utakket**. Man formoder, at de stammer fra, at et utakket ark er blevet sendt fra Badens hovedstad Karlsruhe til den lille by **Stockach** i det sydlige Baden. Der er registreret ialt 17 af disse utakkede frimærker, og ikke mindre end 14 er annulleret i Stockach med to-ringsstedstempel uden årstal. Ét er ubrugt.

Iflg. forordningerne skulle fejltakkede, decentrerede mærker såvel som dobbelttryk returneres, men måske var det den store efterspørgsel, eller fordi postmesteren syntes at en tilbagesendelse var for besværlig, der var årsag til, at han i stedet tog saksen og klippede mærkerne ud for at sælge dem ved skranken, ligesom han var vant til det med de utakkede mærker fra 1851-1859. Køberne reagerede ikke, der var jo gummi på bagsiden, og mærkebillede og farve var, som det plejede. Det er grunden til, at de fleste af disse utakkede mærker er gået tabt.

Afstemplerne på de indtil nu kendte STOCKACH-mærker har, som nævnt, ingen årstalsangivelse, så principielt kan de være solgt i løbet af perioden 1862-67. Stemplerne kendes med datoer fra 24. december til 22. januar (eller muligvis omvendt, hvilket dog må anses som mindre sandsynligt, fordi det er så få mærker, det drejer sig om). Almindeligvis antages, at det relevante årsskifte er 1867/68.

To af mærkerne er afstemplet i Karlsruhe, det ene på et brev, som er indleveret i Freiburg, hvilket giver grundlag for at tro, at disse sjældne objekter er blevet anvendt på post sendt med diligence eller er blevet benyttet som returporto.

Anvendelsen - på trods af de gældende regler - har resulteret i en ganske særlig filatelistisk raritet fra området »De tyske Stater«, hvilket afspejler sig i deciderede liebhaver-priser. I de seneste år har enkeltstykker på auktioner i Tyskland og i udlandet således opnået virkelig høje priser.

Der forekommer primitive forfalskninger i form af beklippede takkede 3 Kreuzer mærker, men de er lette at gennemskue i forhold til de bevarede ægte, som har en bred rand på alle sider, undertiden endda fragmenter af nabomærket. Farvenuancen er bleg lyslillarosa.

En sådan filatelistisk raritet tilbydes ikke ret ofte, og mit mål om at udvide min Baden samling med et STOCKACH-mærke blev hele tiden udskudt. En chance for opfyldelsen af ønsket kom for nogle år siden, da jeg fik tilbudt dele af den nu desværre afdøde tysk-amerikaner Herbert Bloch's store Baden-samling.

Det afbildede brevstykke, som jeg købte på en auktion i Wiesbaden, stammer fra John R. Boker's meget kendte samling Tyske Stater, mens et eksemplar på brev blev erhvervet i forbindelse med opløsning af en samling.

(Bearbejdet fra tysk af Orla Nielsen/Peter Schweizer)

Dansk Vestindien, 1856-1905

Et besværligt brev. Dansk Vestindien er et lille samleområde, hvis man betragter de sædvanlige frimærkekataloger, kun 91 numre incl. portomærker og helsager, lidt flere eller færre alt efter, hvordan katalogerne definerer »numre«. Men i den filatelistiske speciallitteratur er Dansk Vestindien en sværvægter. Efter Columbus's opdagelse af Vestindien eller Caribien har skibe sejlet farvandet tyndt, og specielt i dampskibsperioden var St. Thomas i bogstaveligste forstand en fast ankerplads på grund af en god havn, lave havneafgifter, dokfaciliteter med flydedok og et stort kuldepot. Alle (skibs-) veje førte derfor til St. Thomas.

Breve, kort og helsager er særligt interessante (omend ikke billige), fordi det var normalt, at man påskrev med hvilket skib/ad hvilken rute, befordringen skulle ske, og med hjælp af speciallitteraturen kan man finde frem til interessante historier om forsendelserne.

Nærværende brev illustrerer nogle af de udfordringer, som man kan komme ud for: Det er afsendt fra St. Thomas nytårsdag 1901 og ankomststempelen på bagsiden København K 19.1.01. 18 dage var normalt, omend lidt i overkanten. Porto til Danmark var 10 cents, som billedet også viser. Men hvorfor er der et overstreget T-stempel (T for utilstrækkelig frankering), og hvorfor er de to 1 cent frimærker ikke stemplet?

Man kan forestille sig:

1. Tolkning: På baggrund af indførelse af nye 1 og 5 cents frimærker i de internationale farver grøn og blå var de tofarvede 1 og 5 cents frimærker erklæret ugyldige fra 1. november 1900. Bestemmelsen var endnu ukendt i København, og derfor har man her overstreget T-stempelen. Men hvorfor har man så ikke efterstemplet 1 cent frimærkerne? Og hvorfor har man på St. Thomas ikke skrevet på brevet hvor meget porto, der manglede i franske centi-

mer (de ikke stemplede 2 cents = 10 centimer). Endelig skulle der skrives 0 ved ugyldige frimærker, men det gjorde man nu ikke altid. Begik postvæsnerne så mange fejl?

2. Tolkning: T-stemplet blev overstreget på St. Thomas, idet der tilfældigvis afgik et skib nytårsdag, som ikke fulgte den normale postrute til Europa, hvor posten blev afleveret i Le-Havre i Frankrig og derefter sendt med tog over Köln mod Danmark for at spare tid. Hvis skibet sejlede direkte til Hamburg, kunne anvendes en gammel takst fra 1872, dvs. fra før Verdenspostforeningens tid, som stadig gjaldt, og hvor portoen var 7 cents. Så kunne man helt se bort fra de ugyldige frimærker, tilbage var jo 8 cents i gyldig porto.

Jeg måtte derfor afsted fra min bopæl i Middelfart til Århus for at kikke i St. Thomas Tidende, som opbevares på Statsbiblioteket; og se bare, nytårsdag 1901 afgik Hamburg-Amerika liniens CROATIA fra St. Thomas direkte til Hamburg.

Den 2. tolkning viste sig altså at være rigtig. løvrigt er disse 7 cents breve meget sjældne. Der kendes mindre end 10.

John Off

Ungarske postkort, 1869 - 1880

Den 1. oktober 1869 udsendte det østrigske og det ungarske postvæsen samtidig verdens første **helsags-postkort**.

Værdimærket er det samme motiv, som brugtes til frimærker i de to landes postvæsener siden maj 1867. Samlere i almindelighed kender kun disse mærker som østrigske og er ikke klar over, at de faktisk er fra de to forskellige lande Østrig og Ungarn. De to postvæsener købte hver for sig frimærkerne på Statstrykkeriet i Wien. Det er kun gennem stemplerne, at man kan identificere mærkerne som enten østrigske eller ungarske. Om helsagspostkortene er der imidlertid ingen tvivl, for nok har de samme værdimærke, men på kortene er også trykt de respektive landes våbenskjolde.

De ungarske kort findes i to udgaver, et med tysk tekst og et med ungarsk tekst. Indtil Ungarns selvstændighed i 1867 var landet en del af Østrig, og forvaltningssproget var tysk. Dette holdt sig længe efter 1867, fordi mange embedsmænd i Ungarn simpelthen ikke mestrede det ungarske sprog. Også handelssproget vedblev i mange år at være tysk, men for patrioterne i Ungarn fandtes der altså et kort på ungarsk.

Det var ikke tilladt at bruge de østrigske kort i Ungarn og omvendt. Man skulle ellers tro, at det kunne være lige meget, al den stund de næsten var ens. Der findes nogle eksempler på, at østrigske kort er brugt på ungarsk område, mens det er ret sjældent at finde ungarske kort brugt i Østrig og tilhørende lande. Der er eksempler på, at de østrigske kort i ganske korte perioder optræder som ungarske provisorier, men ikke omvendt.

Et hårdnakket udsagn om, at det tysksprogede ungarske kort var beregnet for det kroatiske område, verserede i over 100 år. I dag må denne myte siges at være aflivet, for der er intet skriftligt belæg for påstanden, og det kan konstateres, at såvel de ungarsksprogede som de tysksprogede kort er anvendt i flæng over hele det ungarske område.

Postkortene var et østrig-ungarsk fænomen, og i de første mange år blev de ikke accepteret i udlandet som billige forsendelser til 2 kr. Til udlandet måtte de derfor frankeres som breve, dvs. med 5 kr.

Se eksponatet og find selv mange flere overraskende informationer om de ungarske helsags-postkort. Det er spændende at samle på hel-sager, og muligheden for at dyrke prikfilateli er til stede i udstrakt grad - om det er det, man ønsker. Også det er der enkelte eksempler på.

Edmund Kirt

Bulgarien

En ejendommelig femblok. For nogle år siden erhvervede jeg til min Bulgariensamling et brevstykke med den på fotoet viste femblok. Blokken er meget omhyggeligt udrevet af et ark af provisoriet 10 på 50 Stotinki fra 1909, således at den danner et kors. Det særlige ved blokken er, at frimærket i midten af blokken har det sjældne fejltryk 1900 i stedet for 1909.

På blokken ses forneden en del af et registreringsstempel og brev-et, hvorefter brevstykket er udklippet, er derfor korrekt frankeret med

5x10=50 Stotinki, som på det tidspunkt var portoen for et registreret brev til udlandet.

Da jeg noget senere viste blokken til Kurt Jensen fra frimærkehandelen Hermes, mente han at kunne huske, at han engang havde set en tilsvarende femblok på Hermes' gamle lager, der rummede frimærker, der havde ligget der fra omkring århundredskiftet, hvor forretningen var en af Københavns kendteste frimærkehandler.

Noget tyder på, at en frimærkehandler i Sofia har villet glæde sine kunder i Europa ved at frankere med sådanne sjældne og dekorative femblokke.

Nu håber jeg på at finde et helt brev med blokken, der viser, at brevet er sendt til en af Europas kendte gamle frimærkehandlere, dels for brevets skyld, fordi det selvfølgelig vil pynte i samlingen, dels fordi det vil understøtte min teori.

Erling Bendtsen

Operation WESERÜBUNG

Breve fortæller historier. Da jeg udstillede i Taastrup på INTERDA-NIA 79 fik jeg tildelt 9 rammer til at vise min tematiske samling om NOR-DENS HISTORIE. Det er nu 14 år siden, og samlingen blev efterhånden så stor, at den nu er sprængt i 3 dele, nemlig en samling om VIKINGERNE, en samling om »Chr. den IV og hans tid« og endelig en samling Operation WESERÜBUNG, der er kodeordet for den tyske besættelse af Danmark og Norge. Sidstnævnte samling vises her på udstillingen i uddrag.

Motivsamlingen har ændret struktur gennem årene. I dag er en perfekt motivsamling ikke et billedgalleri af farveprangende mærker - nej, der skal anderledes boller på suppen. Der skal være stempler med motiver, frimærkehæfter, francostempler, helsager og frem for alt breve. I en samling som denne kan man ved ihærdigt arbejde finde frem til breve eller andre forsendelser, som fortæller historie om temaet. Jeg tænker her på bl.a. genbrugsbrevene, der fortæller om papirmangel, breve fra værnemagten og de forskellige frikorps, breve fra fangelejrene (f.eks. Hørsørødelejren og Frøslevlejren), breve fra Vestre Fængsel, fra de tyske KZ-lejre og fra de danske og norske borgere, som gik i allieret tjeneste, hvad enten det var til lands eller til vands.

For at kunne belyse Operation WESERÜBUNG har jeg følt det rigtigst at medtage det, der skete i Tyskland fra inflationen til nazisternes gennembrud. Den spanske borgerkrig berøres også, da den var forpremiere på 2. verdenskrig. I samlingen finder man også afsnit om vore nabolande, som på forskellig måde havde indflydelse på udviklingen. Sam-

lingen afsluttes ikke brat den 5. maj, 1945, den kommer også ind på, hvad vi forventede os af freden og vor indsats på dette område, f.eks. Den Danske Kommando (eller Brigaden) i Tyskland.

Mange af samlingens breve viser ikke et motiv fra dengang, men er med, fordi de i sig selv fortæller noget. Det viste brev fra KZ-lejren Stutthof ved Danzig er et eklatant bevis herpå. Den danske fange har hadet Hitler så meget, at han demonstrativt har kradset Hitlers hoved på frimærket til ukendelighed. Det er gjort, inden brevet blev stemplet, så det er ikke noget, der er lavet bagefter. Man må sige, at det var en modig handling, for mange mistede livet for mindre forseelser end denne. Selve brevet, som vi ser lidt af på illustrationen, er oversværtet med sort, og resten er kemisk undersøgt for usynlig skrift. Det har ikke været lutter rosede ord om lejrlivet, der har stået i dette brev.

Når man har været samlingen igennem, tror jeg, at de fleste vil give mig ret i, at det ikke kun er bøger, som kan fortælle historier.

Er det ikke lidt ensomt at sidde alene med sine frimærker ved køkkenbordet?

Du skulle prøve det fællesskab og den inspiration, man får gennem medlemskabet i en frimærkeklub. Prøv det i TAASTRUP OG OMEGNS FRIMÆRKEKLUB!

Oplysninger fås på tlf. 42 99 59 49 (formand) el. 42 99 26 65 (kasserer).

Danmark/Karavel stålstik

Det er sikkert sket for mange samlere, som det skete for mig. Man har samlet længe på et område og mangler nu kun de dyre og sjældne ting, som det er svært at få råd til. Så melder sig tanken om at samle nyt, men hvad? Man leder efter inspiration, og så kommer idéen. For mit vedkommende skete det på HAFNIA 76, hvor jeg stod og kikkede på en specialsamling med karavel-mærkerne i stålstik, altså nyere mærker udstillet i traditionel klasse. Jeg tror, at det var første gang, at nyere filateli var med på en så stor udstilling. Jeg studerede den grundigt og fik lyst til at gå i gang.

Bag beslutningen lå nok en barndomsoplevelse. For mange år siden som knægt på otte år kom jeg på besøg hos min bedstemor med mit nye frimærkealbum, som jeg lige havde fået. Bedstemor havde en meget stor, gammel kommode, som jeg elskede at rode i, selvom det var forbudt. Der var mange fine breve og postkort, som jeg selvfølgelig ikke vidste det mindste om på det tidspunkt. Jeg så bare, at der var frimærker på, som jeg så fik lov at klippe af og vaske. På den måde vaskede jeg provisoriet 4/25 øre blå med afskåret næse på firetallet af. Det blev straks sat ind i mit nye album sammen med alle de andre mærker.

*Mit barndoms
4/25 øre-frimærke*

Der gik næsten tre år efter HAFNIA, inden jeg rigtig kom i gang med det nye område, men det viste sig hurtigt at være fantastisk spændende og med næsten lige så mange spidsfindigheder som i de tofarvede. Da var det, at jeg kom i tanke om min lille drengesamling, og minsandten, det sad der endnu. Det mærke, som jeg vaskede af for mange år siden. Det skiftede omgående plads til den nye samling, hvor det nu sidder blandt mange andre sjove ting, som disse udgaver er så rige på.

Man skal aldrig ærgre sig, men det kunne nu have været dejligt, om mærket havde siddet på det brev endnu!

En filatelistisk fortælling fra det virkelige liv, hvor man stadig kan finde varianter, og stadig opdage ting, som ingen - i hvert fald ikke jeg - har set eller hørt om før.

Norges Posthorn

Norges posthornsfrimærker et et spændende samleområde. De første blev fremstillet i december 1871 på en dansk produceret hurtigpresse, som blev leveret den 27. november samme år. Siden er det blevet til mange, og et af de spændende, men også svære problemer er at tidsbestemme disse frimærker.

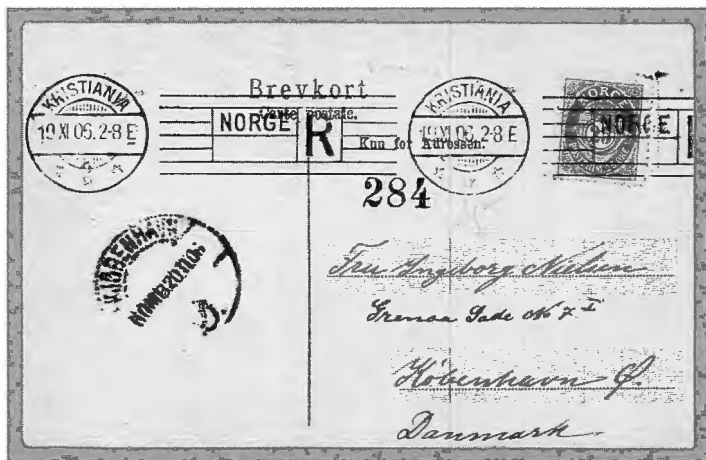

I min samling er der dog også objekter, som er mere ligetil, og som viser en anden form for »spænding«. Det afbildede norske frimærke fra 1972 viser »Gjøa i Ishavet« (Afa nr. 665).

Det var et skib, som blev benyttet til polarekspeditionen i 1903-06 ledet af den norske polarforsker Roald Amundsen til bl.a. den magnetiske nordpol og gennemsejling af Nordvestpassagen. Efter hjemkomsten lod Roald Amundsen fremstille det viste postkort af »Gjøa i Ishavet« efter en fotografisk plade (som senere blev anvendt til frimærket). Postkortet blev forsynet med Roald Amundsens og besætningsmedlemmernes underskrifter og sendt til Gjøa's danske skibsfører Godfred Hansens søster på Østerbro.

Det er frankeret med 25 øre (NorgesKataloget nr. 801, 2. tryk) og afstemplet i Krag's stempelmaskine. Den anvendte stempeltype med rekommendation er iflg. »Norske maskinstempler 1903-1978 (side 9) kun anvendt i perioden 14. juli til 12. august 1905, men her kan ses, at stemplet tillige er benyttet den 19. november 1906.

Frode Vesterby Knudsen

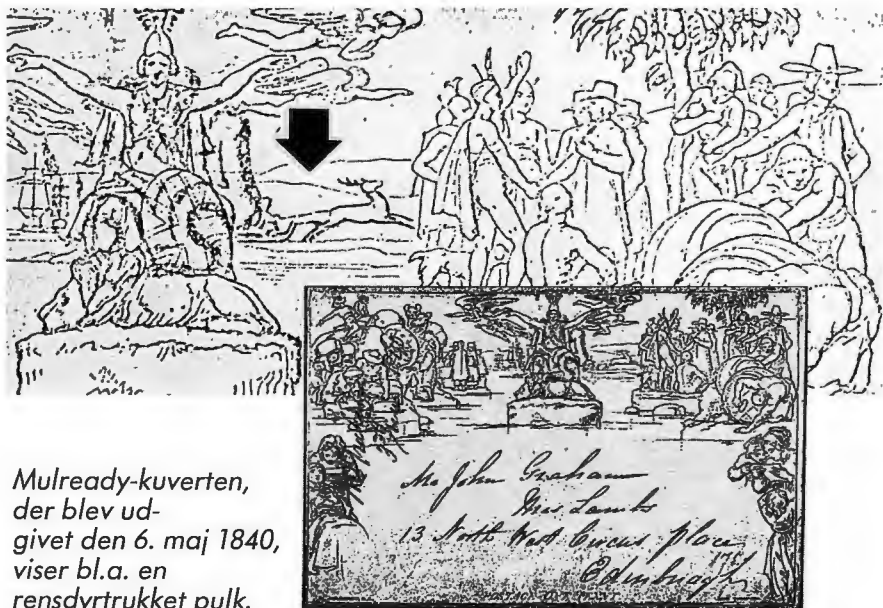
Arktiske og subarktiske pattedyr

At samle **tematisk** er en hobby, der byder på mange spændende og interessante oplevelser. I denne gren af filatelia forenes frimærkesamleriet med interessen for et andet emne, som man har lyst til at beskrive, for her interesserer man sig for såvel frimærkets filatelistiske karakter som for de informationer af anden art, som frimærket giver. Som tematisk samler begraver man sig ikke i studiet af et enkelt mærke eller en enkelt tidsperiode. Tematikeren har fat i det hele, hans filatelistiske interesse dækker hele spektret fra gammelt til nyt, fra frimærker af enhver slags til breve og hel-sager, samt stempler i alle afskygninger.

Mit eksponat fortæller om dyrene, der lever i de nordligste egne af jorden, hvordan de lever, hvad de lever af, og hvordan de klarer sig, efterhånden som mennesket lægger beslag på mere og mere af vores klode.

I mit eksponat sidder den engelske Mulready-kuvert, fordi der blandt dens mange illustrationer er en **rensdyr**trukken pulk. Den er placeret i afsnittet om trædyr hos Lapperne. Mulready-kuverten blev udgivet

i 1840 i to udgaver: En 1 penny udgave til indenlandsforsendelser og en 2 penny udgave til udenlandsforsendelser. Den er et godt eksempel på tematiserens interesse, for den har på forsiden illustrationer, der viser Englands interesser over hele verden, så den kan bruges i mange sammenhænge og findes derfor i mange tematiske eksponater.

Mulready-kuverten, der blev udgivet den 6. maj 1840, viser bl.a. en rensdyrtrukket pulk.

Kurt Rasmussen

Dampskibspost

Min »Skibspostsamling« startede engang i 50'erne (det er jeg selv nu), hvor jeg faldt over et tysk 20 Pfg. frimærke (AFA nr. 42), med et dansk nummerstempel »1«. Der var et lyst hoved, der fortalte mig, at det var skibspost? Dvs. det stammede fra et brev, som blev afleveret direkte på et skib fra Tyskland. Sådanne breve skulle indleveres til postbehandling ved først anløbne havn, og dette mærke var altså blevet postbehandlet i København.

Fra da af var jeg skibspostsamler også, og ikke mindst, fordi, der ikke var ret mange, der kendte til emnet, som derfor ikke var præget af høje priser.

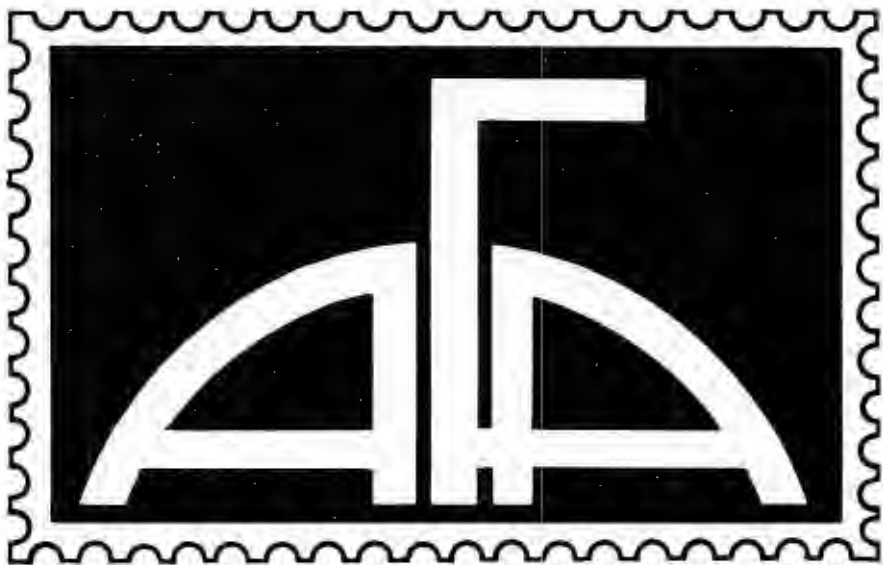
Jeg har derfor jagtet bl.a. tyske frimærker med danske nummerstempler nu i de sidste 40 år og er kommet til følgende resultat. De er *ikke* særlig almindelige. De fleste, man støder på, er naturligvis de almindelige portosatser som ½, 1 og 2 Groschen samt 10 og 20 Pfg., noget sjældnere er 5 Pfg. At finde 25 og 50 Pfg med dansk nummerstempel er som at finde en nål i en høstak. I sjældenhed kan de sagtens tåle sammenligning med et 16 sk. med stukken kant. Jeg har været heldig, de kan ses i samlingen.

Nummerstempel 1

Med nummerstempel 1 (København) har jeg fundet 13/14 forskellige. Teoretisk set skulle der kunne findes nummerstempler fra samtlige danske havnebyer, der har haft skibsforbindelse til Tyskland i stemplernes periode (1852 - 1884). Til dato har jeg fundet og har kendskab til følgende: »5« (Aarhus), »34« (Nakskov), »47« (Nykøbing F.) og »79« (Korsør). Efter de gamle rutebeskrivelser burde der også kunne findes mærker med nummerstempel »24« (Helsingør), »46« (Nyborg), »78« (Vordingborg) og enkelte andre steder. Findes de ??

Frimærker og breve med skibspostbureau-stempler, der anvendes ved postbehandling ombord på skibet, er naturligvis også skibspost, men dem har jeg undladt at behandle ved denne lejlighed.

Litauen 1918-1941

Litauens første frimærke - en filatelistisk gyser. Da den 1. verdenskrig var slut, og Litauen i lighed med de andre Baltiske Stater, blev selvstændig, ville man - for at manifestere selvstændigheden - udgive egne frimærker. Men det var lettere sagt end gjort. For det første ville tyskerne, som havde besat landet, ikke tillade udgivelse af »egne frimærker« før tidligst 6 uger efter våbenstilstandsdagen (11.11.1918), dvs. efter den 24.12.1918.

Dernæst havde tyskerne afslået at sælge Germaniamærker med et litauisk overtryk billigere end pålydende, hvorfor der ingen økonomi var i den plan.

Derfor henvendte den nyudnævnte chef for postforvaltningen sig til en af de ældste bogtrykkere i Vilnius (Martinas Kutka) og aftalte, at han på én nat (25/26. dec.) skulle trykke de to første udgaver, 10 og 15 Skatiku. Bogtrykkeren brugte de typer og materiale, han havde til rådighed - og det var ikke meget - trykkeriet var lille og primitivt. Han manglede typer til det specielle u i Skatiku, så han brugte i stedet omvendt h og omvendt n.

Papir skortede det også på. Der blev brugt stift brunligt papir i størrelse 120 x 115 mm, hvilket kun gav 20 mærker pr. ark. Mærkerne blev

Brugsbrev fra Kaunas 5.2.1919 til Tyskland (Hamburg) med blandingsfrankatur: 2. Vilnius-tryk (50 Skatiku med omvendt h) og 1. Kaunas-tryk (10 Skatiku). Brevet er forsynet med censurstempel (Königsberg), da alle breve fra Litauen til Tyskland skulle censureres.

Denne yderst primitive udgave »kom på gaden« den 26.12. i kun 5.000 stk af hver værdi og blev revet væk af samlere og spekulanter, hvorfor et nyt oplag blev sat i gang. Det udkom 4 dage senere, suppleret med værdierne 20, 30, 40 og 50 Skatiku (hver i et oplag på 20.000 stk) i lidt ændret udførelse.

Dilemmaet var ovre, men samlerne fik frimærker, hvis lige ikke er set siden.

Chile 1853-1904

1857

COLOM
CHILE
CENTAVOS

COLOM
CHILE
CENTAVOS

COLOM
CHILE
CENTAVOS

Servos J. J. Aguirre y C. Sullivan

Vulpes

33

samme trykmetode, dybtryk i stål, blev anvendt. Dertil kom, at jeg har en svaghed overfor utakkede frimærker. Der er et eller andet spændende, trygt og varmt ved »den utakkede«.

De første 8 år havde man kun værdierne 5 og 10 Centavos. 5 Centavos var beregnet til indenlandske breve af 1. vægtklasse indtil 9 gram og 10 C. til 2. vægtklasse: $9\frac{1}{2}$ Onza = 14,88 g.

Der blev hurtigt stor mangel på 5 C. værdien, hvorfor publikum blot halverede 10 C. mærket, så var der porto til hele to breve. Postvæsenet var tvunget til at tillade dette med tilbagevirkende kraft, og det blev først forbudt i 1862.

Hvorfor opstod denne mangel? Jo, officielt fordi brevmængden voksede med 33% de første 3-4 måneder, og fordi oplaget var lille - men også fordi publikum ikke havde nogen vægte til at kontrollere vægtklassen, hvorfor brevene jævnligt var groft overfrankererede. F.eks. vejer helbreve, som består af to tynde ark papir - det inderste til teksten, det yderste som beskyttende lag, når arkene blev foldet - 6 g, men for at være sikker på, at der var porto nok, blev der klæbet både 2 og 3 gange for mange 5 c frimærker på.

Illustrationen viser et sådant tilfælde, som jeg har vejet til 6 g. Det er et indlandsbrev fra 1857 sendt fra Santiago til Valparaiso, 1. vægtklasse, men det er overfrankeret med 2 x 5 Centavos.

Jeg har flere lignende eksemplarer, og i begyndelsen kunne jeg ikke forstå en porto på 15 c. på almindelige indlandsbreve, fordi en sådan portosats ikke eksisterede. Kun hvis brevet også skulle sejles, ville en takst på 15 c. være korrekt.

Jo, Chile er et sjovt område på flere måder.

Kære læser -

synes du, at det har været spændende læsning indtil nu?
Så glæd dig!

Efter oversigten over 50-øres frimærkerne, udgivet siden Taastrup og Omegns Frimærkeklub's start, kommer der flere af udstillernes egne beretninger.

Hvis man ønsker at gemme den efterfølgende, 8-siders oversigt et andet sted, kan man forsigtigt rive siderne enkeltvis ud af kataloget. Siderne er perforerede i ryggen. ►

50 øres frimærker i 50 år

- hvad kunne de bruges til ?

af Erik Jensen

I de 50 år, som Taastrup og Omegns Frimærkeklub har eksisteret, 1943-1993, har der foreligget ialt 35 forskellige 50 øres frimærker. Af disse er 9 udgivet på såvel almindeligt som fluorescerende frimærkepapir, så filatelistisk set er antallet af 50 øres frimærker i denne periode ialt 44.

En ny samleidé kunne være at bygge en komplet samling af en periodes 50 øres frimærker anvendt som singlefrankering på postforsendelser. Tager vi 1943-1993, kan man dog ikke nøjes med 44 forsendelser for 50-øre frimærkerne. Der skal bruges mindst 235 af slagsen!

Listen kan også bruges til noget andet. I dag hører breve til i udstillingsksamlinger, og det er selvfølgelig ikke så vanskeligt at finde en 50 øres forsendelse for mange af udgaverne. Men - og det er afgørende - jo sjældnere forsendelsen er, des flere »points« må den alt andet lige antages at give hos dommerne. Det giver den følgende liste mulighed for at bedømme.

Fortegnelsen afspejler også 50 øres frimærkers værdiforringelse igennem årene. Fra at kunne frigøre en pakke af vægt 5 kg til lokaltakst i 1943 til idag, hvor man skal bruge 7 stk 50 øres frimærker til et B-brev! Man har faktisk ikke kunnet sende noget som helst for et enkelt 50 øres frimærke siden den 31. marts 1976. Alligevel er der endnu brug for det senest udgivne brune 50 øres frimærke i bølgelinietypen som suppleringsværdi.

I den efterfølgende fortegnelse er i kronologisk orden opført alle de kategorier af postforsendelser, hvorpå 50 øres frimærker kan findes som singlefrankatur. Listen omfatter kun reelle postforsendelser - hypotetisk mulige postforsendelser som eksprestrysager og rekommanderede postkort er ikke medtaget. Vi taler kun om relevant brug.

Jeg vil lige give et par praktiske bemærkninger til listen: En »*« efter AFA-nummeret betegner et frimærke med overpris - »F« betyder fluorescerende papir og »+F«, at mærket forekommer på såvel almindeligt som fluorescerende papir. AFA-numre med halvfed skrift er dagligseriemærker, som afløser hinanden successivt. For særfrimærkernes vedkommende er kun anført kategorier af postforsendelser, som forekommer naturligt i kurseringstiden.

AFA-nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landtakst i inlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
209	08.05.35	Christian X (donsk papir)	Breve, lokalporto 250-1000 g Breve 250-1000 g Pakker 0-1 kg Pakker, lokalporto 3-5 kg Rekommanderede breve 0-50 g	01.04.26-30.06.46 01.07.40-30.06.46 01.07.40-30.06.46 01.07.40-30.06.46 01.07.40-30.06.46
				
289	19.04.45	Christian X	Breve, lokalporto 250-1000 g Breve 250-1000 g Pakker 0-1 kg Pakker, lokalporto 3-5 kg Søndagsbreve 50-250 g Postindkasseringer på 0-25 kr Rekommanderede breve 0-50 g Pakker, lokalporto 0-3 kg Rekommanderede breve, lokalporto 50-250 g	01.04.26-30.06.46 01.07.40-30.06.46 01.07.40-30.06.46 01.07.40-30.06.46 01.07.46-31.05.50 01.07.46-31.05.50 01.07.40-30.04.51 01.07.46-30.04.51 01.07.46-30.04.51
				

AFA-nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakst i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
312	08.12.49	Frederik IX	Rekommanderede breve 0-50 g Søndagsbreve 50-250 g Postindkasseringer på 0-25 kr Pakker, lokalporto 0-3 kg Rekommanderede breve, lokalporto 50-250 g Breve, øvrige udland 0-20 g Søndagsbreve 0-50 g Breve til Norden 20-250 g Forretningspapirer, øvr. udland 0-250 g Voreprøver, øvrige udland 200-250 g	01.07.40-30.04.51 01.07.46-31.05.50 01.07.46-31.05.50 01.07.46-30.04.51 01.07.46-30.04.51 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52
				
323	13.07.50	Frederik IX	Rekommanderede breve 0-50 g Pakker, lokalporto 0-3 kg Rekommanderede breve, lokalporto 50-250 g Breve, øvrige udland 0-20 g Søndagsbreve 0-50 g Breve til Norden 20-250 g Forretningspapirer, øvr. udland 0-250 g Vareprøver, øvrige udland 200-250 g Brevpakker 0-1000 g Tryksager 250-1000 g Forretningspapirer 250-1000 g Vareprøver, 250-500 g Søndagsbreve, lokalporto 0-50 g Tryksager til Norden 200-250 g Forretningspapirer til Norden 200-250 g	01.07.40-30.04.51 01.07.46-30.04.51 01.07.46-30.04.51 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.05.51-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55
				
329	26.02.51	Søofficersskolen	Rekommanderede breve 0-50 g Pakker, lokalporto 0-3 kg Breve, øvrige udland 0-20 g Søndagsbreve 0-50 g Breve til Norden 20-250 g Forretningspapirer, øvrige udland 0-250 g Vareprøver, øvrige udland 200-250 g	01.07.40-30.04.51 01.07.46-30.04.51 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52
				
330	09.03.51	H. C. Ørsted	Rekommanderede breve 0-50 g Pakker, lokalporto 0-3 kg Breve, øvrige udland 0-20 g Søndagsbreve 0-50 g Breve til Norden 20-250 g Forretningspapirer, øvrige udland 0-250 g Vareprøver, øvrige udland 200-250 g Brevpakker 0-1000 g Tryksager 250-1000 g Forretningspapirer 250-1000 g Vareprøver, 250-500 g Søndagsbreve, lokalporto 0-50 g Tryksager til Norden 200-250 g Forretningspapirer til Norden 200-250 g	01.07.40-30.04.51 01.07.46-30.04.51 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.06.50-30.06.52 01.05.51-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55
				

AFA- nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakst i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
338	22.01.53	Frederik IX	Brevpokker 0-1000 g Tryksager 250-1000 g Forretningspapirer 250-1000 g Vareprøver, 250-500 g Søndagsbreve, lokalporto 0-50 g Tryksager til Norden 200-250 g Forretningspapirer til Norden 200-250 g	01.05.51-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55 01.07.52-30.04.55
				
397	25.08.61	Frederik IX ny	Breve 50-250 g	15.03.62-14.04.63
+F	29.11.62		Breve til Norden 20-250 g	15.03.62-14.04.63
				
432	11.05.65	Frederik IX ny	Forretningspapirer 0-250 g	15.05.65-31.12.65
+F			Forretningspapirer til Norden 0-250 g	15.05.65-31.12.65
				
			Breve 0-50 g	15.05.65-02.07.67
			Breve til Norden 0-20 g	15.05.65-02.07.67
			Vareprøver, øvrige udland 0-100 g	15.05.65-02.07.67
			Postkort, øvrige udland	15.05.65-30.06.71
435	09.06.65	Carl Nielsen	Forretningspapirer 0-250 g	15.05.65-31.12.65
+F			Forretningspapirer til Norden 0-250 g	15.05.65-31.12.65
				
			Breve 0-50 g	15.05.65-02.07.67
			Breve til Norden 0-20 g	15.05.65-02.07.67
			Vareprøver, øvrige udland 0-100 g	15.05.65-02.07.67
			Postkort, øvrige udland	15.05.65-30.06.71
438	23.09.65	Ballet- og musikfestival	Forretningspapirer 0-250 g	15.05.65-31.12.65
+F			Forretningspapirer til Norden 0-250 g	15.05.65-31.12.65
				
			Breve 0-50 g	15.05.65-02.07.67
			Breve til Norden 0-20 g	15.05.65-02.07.67
			Vareprøver, øvrige udland 0-100 g	15.05.65-02.07.67
			Postkort, øvrige udland	15.05.65-30.06.71

AFA- nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakst i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
439F*	21.10.65	Børnenes Kontorer	Forretningspapirer 0-250 g Forretningspapirer til Norden 0-250 g Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-31.12.65 15.05.65-31.12.65 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				
441F*	20.01.66	Røde Kors	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				
444 +F	29.03.66	Christen Kold	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				
445 +F	12.05.66	Assistenshuset	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				
449F*	24.10.66	Flygtning 66	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				

AFA- nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakst i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
452 +F	09.01.67	Musikkonservatoriet	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				
456 +F	11.05.67	København 800 år	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71
				
458F	10.06.67	Tronfølgerens bryllup	Breve 0-50 g Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland, Tryksager 50-250 g Vareprøver 50-250 g	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71
				
460 +F	30.06.67	Frederik IX ny	Breve til Norden 0-20 g Vareprøver, øvrige udland 0-100 g Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden Tryksager 20-100 g Tryksager til Norden 20-100 g Tryksager til Norden 0-20 g	15.05.65-02.07.67 15.05.65-02.07.67 15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72 01.07.71-14.06.74 01.07.71-14.06.74 15.06.74-31.03.76
				
474	24.10.68	Donmarks industri	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				

AFA- nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakst i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
480	11.03.69	Frederik IX 70 år	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				
483	22.05.69	Dansk Samvirke	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				
491*	11.12.69	Røde Kors	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				
494	19.02.70	Trafiksikkerhed	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				
496	04.05.70	25-året for befrielsen	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				

AFA-nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakst i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
504	24.09.70	Dansk skibsfart	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72
				
510	26.03.71	Flygtning 71	Postkort, øvrige udland Tryksager 50-250 g Vareprøver, 50-250 g Tryksager til Norden 50-250 g Postkort Postkort til Norden Tryksager 20-100 g Tryksager til Norden 20-100 g	15.05.65-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.71 03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72 01.07.71-14.06.74 01.07.71-14.06.74
				
517	14.10.71	Sport	Postkort Postkort til Norden Tryksager 20-100 g Tryksager til Norden 20-100 g	03.07.67-30.06.72 03.07.67-30.06.72 01.07.71-14.06.74 01.07.71-14.06.74
				
543	22.03.73	Arbejdstilsynet	Tryksager 20-100 g Tryksager til Norden 20-100 g Tryksager 20-50 g Tryksager til Norden 0-20 g	01.07.71-14.06.74 01.07.71-14.06.74 01.07.72-14.06.74 15.06.74-31.03.76
				
566	20.06.74	Landsdelsserie Fyn	Tryksager 0-20 g Tryksager til Norden 0-20 g	15.06.74-31.03.76 15.06.74-31.03.76
				

AFA-nr.	Udg. dato	Motiv	Anvendelse - landstakt i indlandet, hvor ikke andet er anført	Periode
571	01.08.74	Bølgelinie	Tryksager 0-20 g Tryksager til Norden 0-20 g	15.06.74-31.03.76 15.06.74-31.03.76
				
588	22.05.75	Dansk porcelæn	Tryksager 0-20 g Tryksager til Norden 0-20 g	15.06.74-31.03.76 15.06.74-31.03.76
				
601	23.10.75	Truede dyr, isfugl	Tryksager 0-20 g Tryksager til Norden 0-20 g	15.06.74-31.03.76 15.06.74-31.03.76
				
606a*	20.11.75	Hafnia 76, blok II	Tryksager 0-20 g Tryksager til Norden 0-20 g	15.06.74-31.03.76 15.06.74-31.03.76
				

Sådan ! Bemærkede du, at der tilsyneladende ikke var noget behov for AFA 397 ved udgivelsen den 25.08.1961? I de første 7 måneder af sin »levetid« blev dette mærke benyttet som suppleringsværdi, fortrinsvis til pakketakster.

Lagde du også mærke til de to virkelig sjældne forsendelser under AFA 460 +F? Breve til Norden 0-20 g og vareprøver til øvr. udland 0-100 g med dette frimærke kan kun forekomme i tre dage ! Sådanne forsendelser må være **guldrandede guldklumper**, hvis de overhovedet eksisterer. Breve 0-50 g og de samme to typer forsendelser med 458F er heller ikke dårlige, de forekommer kun i 22 dage. Og H.C.Ørsted (evt. med »afskåret S«!!) på rekommanderet brev 0-50g kan kun forekomme i godt to måneder. Der er flere andre af samme kaliber. God jagt!

Kilder: Jørgen Gotfredsen og Jesper Haff: »DANSKE BREVE 1851-1979«, 8d. I, 1979.

Knud Tolbøl: »TAKSTFORTEGNELSE - Danske frimærkers frankeringsformål«, 1983.

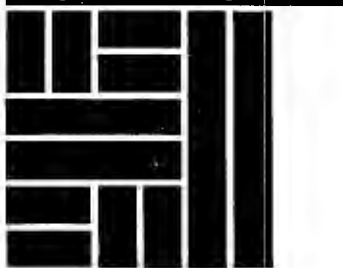
Copyright Erik Jensen
11.03.1992.

DENNE OVERSIGT ER SPONSORERET AF

Nogle samler på frimærker...

Brug din fritid et godt sted

Taastrup
FRITIDS
CENTER

...andre på tilfredse kunder!

Poppel Allé 12
2630 Taastrup
Tel. 42 99 42 43

CAFETERIA
VED PEJSEN

Centerleder: Jens Vollquartz

Øje, hånd, mod og vilje.

Gravøren Bent Jacobsen

*Af Ib
Eichner-Larsen,
AIJP.*

Nu kan det fortælles.

Han havde aldrig graveret noget så småt som et frimærke, da han lagde bil-

let ind hos Generaldirektoratet for P&T på den vakante stilling som frimærkegravør, og fik den!

Sådan kom den da 24-årige gravør Bent Jacobsen til at præge efterkrigstidens danske frimærker, hvor man navnlig husker serien, der bekræftede, at Danmark havde været kongerige i 1000 år og balletfrimærket ikke at forglemme.

Det var dristigt gjort, men dette med at træffe en hurtig og dog velovervejet beslutning er et træk, som går igen i Bent Jacobsens liv. Hør bare: Han kom -uden egen indflydelse - til verden den 12. maj 1922 i København og voksede op i et godt og solidt håndværkermiljø. Da han kom til skelsår og alder, var der ingen tvivl om hvilken uddannelse, han skulle vælge. Han skulle være håndværker under en eller anden form. En annonce i avisen blev udslagsgivende for hvilket fag, han skulle vælge. Gravørfirmaet P. Nitschke på Nørrebrogade søgte en lærling. Bent Jacobsen reflekterede på annoncen og blev ansat. På det tidspunkt var det på mode at sende unge mennesker til en såkaldt psykoteknisk prøve, hvor man kortlagde den pågældendes evner osv. Den fik overhovedet ikke nogen betydning i det foreliggende tilfælde. Det, der talte i gravørfaget, var et skarpt syn, en sikker hånd og sansen for detaljen. De egenskaber kunne Nitschke godt finde uden specialpædagogers hjælp.

Bent Jacobsen kom til at holde af sit fag. Specielt stålstikket var hans favorit, og efterhånden avancerede han til at lave de stålstukne brevhoveder, som dengang i forretningsverdenen var tegnet på et honnet firma. Den unge Bent Jacobsen satte sig for at udvikle sine evner yderligere inden for stålstikgravuren, og da han en dag i 1943 i en annonce læste, at et firma i Stockholm søgte en medarbejder inden for dette specielle fag, søgte han og fik stillingen. Men hvordan kunne det praktisk lade sig gøre? Husk på: Danmark var besat af tyskerne, og alle sunde var lukt, som der står i sangen. Det var de, men få heldige kunne opnå en ud- og indrejsetilladelse. En sådan fik unge Jacobsen, men inden han nåede at benytte sig af tilladelsen, kom den 29. august 1943, hvor danskerne satte sig op mod den såkaldte Værnemagt. Kontrolleret udrejse blev stop-

pet. Den eneste udvej var nu »natruten« - de illegale transporter med fiskerbåde. Bent Jacobsen kom over, skjult i lasten på en båd, som stod ud fra Humlebæk, og nåede frem til firmaet i Stockholm. Den annonce, han reflekterede på, søgte en maskingravør, men den unge dansker var så heldig at blive placeret ved siden af firmaets dygtigste håndgravør og fik dermed den viden, han søgte.

I 1944 - krig eller ikke - besluttede han sig for »efter en pludselig indskydelse«, som han siger, at tage hjem igen til Danmark. Tilbage i København var han så heldig igen at få ansættelse i sin gamle læreplads, og i et par år sad han og lavede det ene brevhoved efter det andet i stålstik. Så kom befrielsen og udrensningen. Den sidste medførte, at det danske postvæsen stod uden frimærkegravør. Den hidtidige havde åbenlyst tilkendegivet sin sympati for Hitlerregimet - så det blev et farvel uden tak. Det hørte Bent Jacobsen og tilbød sin assistance. P&T, som i den mellem-liggende tid havde måttet ty til udlandet for at få graveret sine frimærker hos Svend Ewert i Stockholm og H. Cheffer i Paris, aftalte med Bent Jacobsen, at han på free lance-basis skulle gravere mærker til Frimærke-trykkeriet. Det var første gang, han skulle gravere noget så småt som et

*Bent Jacobsen
i ungdomens år...*

*...og det første frimærke
fra hans hånd.*

frimærke. Det rystede ham ikke. Frisk og frejdig gik han til opgaven, og det første mærke fra hans hånd blev et af mærkerne, udgivet den 4. maj 1947 til ære for den danske modstandsbevægelse. Han fik tildelt mærket, som skulle illustrere jernbanesabotagen, tegnet af maleren Mogens Zieler. Det blev til 37 mærker for det danske postvæsen, 8 for Grønlands Postvæsen. Bent Jacobsen havde et fortræffeligt samarbejde med Frimærke-trykkeriets daværende chef ingeniør Ricardo Sundgaard, og den dag i dag kan vi glæde os over perfekt udførte stålstikmærker som den nævnte tusindårsserie, Rasmus Nelles landbrugsserie, portrætmærkerne med H. C. Ørsted, Søren Kierkegaard, Niels Finsen og Knud Rasmussen

- og ikke at forglemme - balletmærket, som Henry Thelander havde tegnet. Vi ved, at Thelander lagde et meget stort arbejde i dette mærke. Det samme gjorde Bent Jacobsen. »Det var så sart«, siger han selv - og sætter det øverst på listen over hans formåen som frimærkegravør.

»Det var så sart«, siger Bent Jacobsen om Henry Thelanders balletfrimærke. (Her i udgaven fra 1962 - Afa nr. 406)

KONGERIGE I 1000 ÅR

Som en erindring om, at Danmark har bestået som kongerige gennem 1000 år, har post- og telegrafvæsenet i tiden 5. september 1953—26. januar 1956 udsendt en serie på 10 frimærker, ét for hvert århundrede.

Hvert frimærke bærer en gengivelse af et fra det pågældende århundrede karakteristisk motiv.

KINGDOM DURING 1000 YEARS

In memory of the millenary existence of Denmark as a kingdom, the Danish Post and Telegraph Office has during the period 5th September 1953—26th January 1956 issued a series of 10 stamps, one for each century. Each stamp shows a reproduction of a motif, characteristic of the particular century.

POST- OG TELEGRAFVÆSENET
THE DANISH POST AND TELEGRAPH OFFICE

grøn - green

Den store runesten i Jelling (Jylland), som kong Harald Blaatand omkring år 975 rejste over sine forældre, kong Gorm og dronning Thyra, og hvis indskrift i oversættelse lyder:

„Harald konge, bød gøre dette mindesmærke efter Gorm sin fader og Thyra sin moder, den Harald, som vandt sig Danmark hel, og Norge, og gjorde danerne kristne.“

The Big Runic Stone at Jelling (Jylland), was erected by King Harald Blaatand (Harold Blue Tooth) in memory of his parents, King Gorm and Queen Thyra. The inscription on the stone runs as follows, in translation:

“Harald King bade this memorial to be made to Gorm, his father, and Thyra, his mother, that Harald who won for himself all Denmark and Norway, and who christianized the Danes.”

Det befæstede vikingeanlæg ved Trelleborg (nær Slagelse), der er anlagt omkring år 1000, består af en hovedborg og en forborg.

Hovedborgen, hvis grundrids ses på frimærket, er en ringborg omgivet af en cirkelrund vold med 4 porte, der to og to har været forbundet med gader, som har delt borgpladsen i 4 kvarterer. Det ejendommeligste ved anlægget er den næsten matematiske nøjagtighed, der præger dets konstruktion. Som måleenhed er der overalt benyttet den romerske fod.

violet

Udsnit af P & T's brochure om frimærkemotivernes historiske baggrund.

Nu må man erindre, at Bent Jacobsen havde frimærkegravuren som en bibeskæftigelse. Han skulle passe sit arbejde om dagen og grave i fritiden. Ofte måtte han tage natten til hjælp for at få en frimærkegravure færdig til tiden. Det endte, som sådan noget må gøre: Han kørte fast i overarbejde. I 16 år havde han graveret frimærker, da han meddelte Sundgaard, at nu ville han ikke mere. Siden gik han over i noget helt andet. Han engagerede sig i en familievirksomhed, som fremstillede små udstansede metaldele, og det varede ved, til han for tre år siden besluttede, at nu havde han haft sin sidste arbejdsdag. I dag nyder han sit otium i en villa med en velplejet have i Gentofte.

Bent Jacobsen
anno 1992

Fortættes næste side

Oversigt over frimærker graveret af Bent Jacobsen:

Afa nr. 331

Danmark:

<i>Afa nr.</i>	<i>Dato</i>	<i>Motiv/anledning</i>
300	4.maj 1947	Jernbanesabotage
316	9.okt. 1949	Verdenspostforeningen 75 år
317	1.apr. 1950	Statsradiofoni 25 år
325	19.okt. 1950	Anne-Marie
328/29	26.feb. 1951	Søofficersskole 250 år
330	9.mar.1951	H.C. Ørsted 100 år
331/32	1.apr. 1951	Kuglepostvogn
333	13.sep. 1951	Røde Kors, »Jutlandia«
334	26.mar.1952	Redningsvæsenet 100 år
345	26.mar.1953	Skamlingsbanken
346	5.sep. 1953	Den store Jellingesten
347	13.nov. 1953	Trelleborg
348	13.nov. 1953	Kalundborg kirke
349	16.sep. 1954	Nyborg slot
350	18.nov. 1954	Gåsetårnet i Vordingborg
351	18.nov. 1954	Hovedgården Spøttrup
352	21.apr. 1955	Hammershus ruin
353	21.apr. 1955	Børsen
354	3.sep. 1955	Frederik V's statue
355	26.jan. 1956	Landsoldaten i Fredericia
356	2.feb. 1954	Statstelegrafen 100 år
357	31.mar.1954	Kunstakademi 200 år
365	11.nov.1955	Søren Kierkegaard 100 år

366	12.sep. 1956	Ellehammer flyvning 50 år
370	15.maj 1957	Nationalmuseet 150 år
371	15.maj 1957	Solvognen
372	4.sep. 1958	Landbohøjskolen 100 år
377	16.maj 1959	Ballet »Sylfiden«
378/79	24.jun. 1959	Røde Kors
381/83	28.apr. 1960	Landbrug
386	8.jun. 1960	Fyr- & Vagervæsen 400 år
387	1.aug. 1960	Niels Finsen
392	21.apr. 1961	Naturfredningsforening 50 år
410	31.aug. 1962	Tivoli

Afa nr. 45

Grønland:

<i>Afa nr.</i>	<i>Dato</i>	<i>Motiv/anledning</i>
28/32	15.aug. 1950	Frederik d. IX
33/35	15.aug. 1950	«Gustav Holm»
36	1.dec. 1953	Suppleringsværði
39	2.maj 1957	«Havets Moder»
41	14.aug. 1958	Suppleringsværði
44	29.okt. 1959	Suppleringsværði
45	24.nov. 1960	Knud Rasmussen
46	16.mar. 1961	«Trommedans»

SØGER DU LIDT AF ALT MULIGT?

VI HAR NÆSTEN ALT I

SAMLINGER POSTKORT BREVE

ENKELT MÆRKER JULEMÆRKER

RODEKASSER OG LIGN.

SÅ AFLÆG VOR STAND ET BESØG

ELLER KOM TIL ROSKILDE.

ROSKILDE MØNT &

FRIMÆRKEHANDEL

ALGADE 28 4000 ROSKILDE

TLF 42 367419

TELEFAX 42 367418

JULEMÆRKET

- hjælper børn hele året

Siden det første julemærke kom i 1904 er næsten 50.000 børn hjulpet til en ny og sundere tilværelse efter 2-3 måneder på et julemærkehjem.

Hundreder får hvert år livsglæden igen

Pengene fra salget af julemærker og nytryk giver hvert år ca. 500 piger og drenge nyt livsmød efter problemer, som børnene ikke selv er skyld i.

Nu igen; Nytryk fra 1904 til 1942

*De stærkt efterspurgte nytryk af julemærket fra 1904 til 1942 er genoptrykt og fås på Julemærkekontoret, Brolæggerstræde 14, 1211 København K.
Tlf.33 13 37 45*

Julemærkefonden

- børnene er det bedste vi har

Nogle udstillere fortæller om deres samlinger.

William Kriegbaum

De vestpalæarktiske rovfugle

Hvorfor samle rovfugle, og hvorfor de vestpalæarktiske ?

Jeg er nabo til Rosenholm slot på Djursland og har fra min have

kunnet beundre forskellige rovfugles svæveflugt over mark og skov, og det har altid fascineret mig, efterhånden så meget, at jeg på et tidspunkt begyndte at studere disse fugle nærmere. Jeg lånte og købte relevant litteratur for at få så megen viden som muligt.

Det varede ikke længe, før jeg fandt ud af, at der fandtes meget materiale indenfor filatelen om dette emne, og så drejede det sig om at få samlet frimærker, stempeler, helsager osv, så der kunne blive en samling ud af det.

Det viste sig snart, at materialet var så omfattende, at en begrænsning var nødvendig. Derfor blev det Vestpalæarktisk. Det vestpalæarktiske område omfatter Europa, Nordafrika og Mellemøsten. Det har været meget spændende at bygge samlingen op, så også en beskuer kan få noget ud af at se på den.

I det sidste afsnit af samlingen, »Rovfuglen og mennesket« har jeg et anbefalet brev, afsendt fra Cordoba i Argentina i 1943 til Charlottenlund i Danmark. Flyet, der medbragte brevet styrtede i vandet ved Lissabon, men posten blev reddet. Brevet er forsynet med både engelsk og tysk censur, og det er ankommet til Charlottenlund den 26. marts, 1943. Men hvad har et argentinsk brev at gøre i en samling om vestpalæarktiske rovfugle? Jo, ørnen er brugt som symbol i det tyske censurstempel.

Finn Malm

Britisk besættelse af italienske kolonier

Hvordan finder man på at samle et så specielt emne som **Britisk besættelse af italienske kolonier**?

I begyndelsen samlede jeg Britisk Indien, men på et tidspunkt fik jeg tilfældigvis fat på et krigsfangebrev fra en italiensk krigsfange i Bombay i Indien under 2. verdenskrig og undrede mig selvfølgelig over, at en italiensk krigsfange var blevet anbragt i Indien.

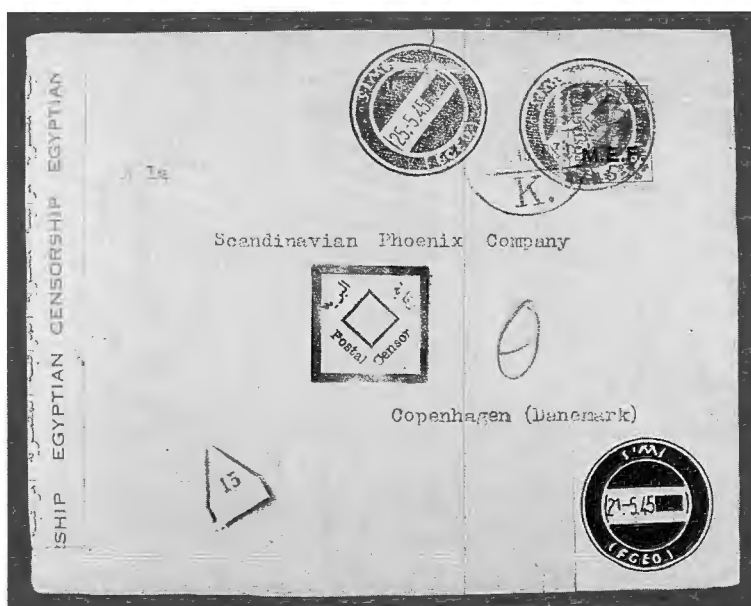
Forklaringen kom hurtigt. Britiske tropper fra Sydafrika og områ-

det Kenya-Uganda-Tanganyika erobrede i slutningen af 1942 og i starten af 1943 Eritrea og italiensk Somaliland på Afrikas horn. De italienske tropper blev taget til fange og sendt til krigsfangelejre i Indien, som var det nærmeste britiske område, hvor der ikke var krigshandlinger. Det gav inspirationen. Der måtte findes basis for et specielt samleområde her, og så gik jeg i gang.

Frimærkerne, der blev anvendt, var engelske mærker overtrykt M.E.F. - A.E.F. - SOMALIA og senere TRIPOLITANIA, som blev engelsk administreret, efter at general Montgomery havde besejret general Rommel ved El-Alamein i begyndelsen af 1943.

Stemplerne, der blev brugt i disse områder, havde nogle sorte felter i datolinien. Disse felter opstod, fordi englænderne før genåbningen af postkontorerne, havde fjernet FASCIST-ÅRET fra stemplerne. Den fascistiske æra begyndte med magtovertagelsen i 1922, og siden markerede italienerne det i stemplernes datolinie med romertal, f.eks. XX, som stod for fascismens år 20, altså 1942.

Det er studier af disse stempler, deres anvendelse og brugsperiode, som danner grundlaget for min samling.

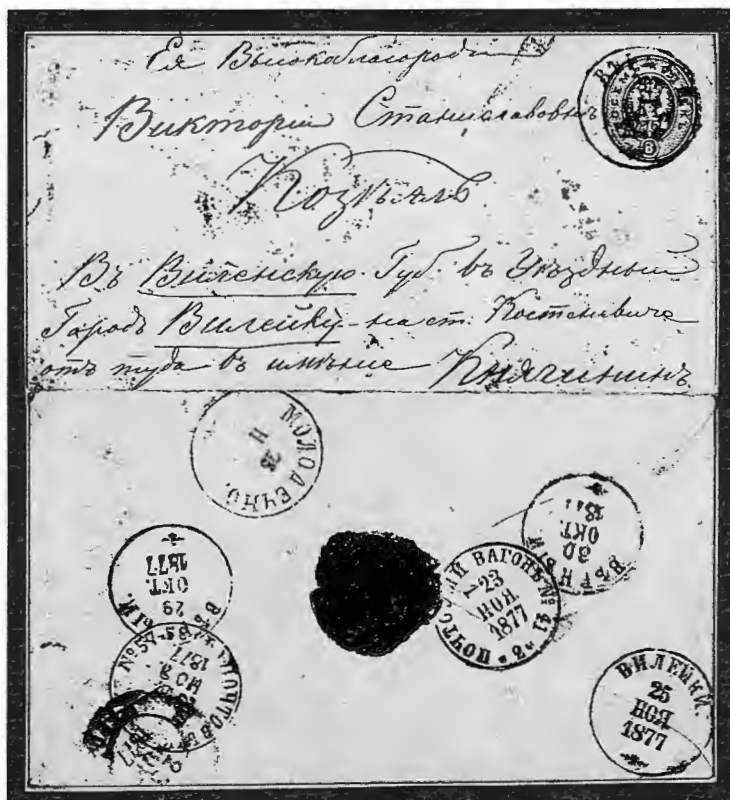

Det eneste kendte brugsbrev fra Symi. Specialkendskab til områder giver mulighed for at erhverve sjældenheder billigt. Hammerslagsprisen på dette brev var 100 kr.!

Natalie Krasheninnikoff

Rusland til 1906

Dette brev fra min Ruslandssamling er et, jeg holder meget af, fordi dets mange stempler fortæller en historie om en lang og besværlig rejse gennem det store russiske rige, før jernbanenettet blev landsdækkende.

Brevet er sendt i en helsagskuvert på 8 kop., som var landsporto for et brev af første vægtsklasse, efter at UPU taksterne var trådt i kraft den 1.7.1875 og gjaldt indtil 20.3.1879.

Rejsens udgangspunkt var byen Vernyj, det nuværende Alma-Ata i Kazakhstan nær grænsen til Kina, og brevet var adresseret til godset Knjagin in i provinsen Vilna i det nuværende Litauen - en afstand på over 5000 Verst eller ca. 5300 km.

Det blev indleveret på postkontoret i Vernyj den 29. oktober 1877 og sendt afsted dagen efter den 30.10.77. Vejens første etape foregik

sandsynligvis på kamelryg, for sådan blev posten i Centralasien transporteret på den tid. Da kamelposten nåede postvejen til Moskva, blev det omladet til en hestetrasket postvogn. Langs postvejen var der med passende mellemrum bygget poststationer, hvor man skiftede heste og kusk, således at den ene postkusk overdrog posten til den næste indtil ankomsten til Moskva, hvorfra der gik tog mod vest. På bagsiden ses et bureau-stempel af 23. november 1877 stemplet i postvogn nr. 41 på strækningen Moskva-Minsk. I Minsk blev brevet samme dag omladet til postvogn nr. 57-58 på strækningen Minsk-Molodecno og ligeledes stemplet 23.11.; desuden ankomststempelen i Molodecno d. 23.11.77. Fra Molodecno foregik transporten igen med hestevogn til den lille by Vilejki, hvor det blev ankomststempelen 25.11.77. Den sidste etape foregik med endnu en hestetrasket vogn, til brevet nåede hestepoststationen Kostenivici, hvor det sandsynligvis blev afhentet af adressaten efter at have været undervejs i næsten en måned.

Jørn Larsen

Min Tjekkoslaviet samling

For ca. 10 år siden fik jeg igen interesse for at samle frimærker. Jeg havde fundet en pakke med gamle frimærker, som stammede fra barndommen. Det var sjovt at se, hvad jeg havde samlet dengang. Der var temmelig meget fra det gamle »Tyske rige«, og det fik mig til at gå i gang med at samle yderligere materiale. Jeg søgte ikke enkeltmærker, men restsamlinger og rodekasser.

I den første rodekasse var der mange gode ting. Bl.a. var der en mængde fra Tjekkoslaviet og andre gode sager fra det østrig-ungarske rige. En yderligere gennemgang viste, at der faktisk var ganske meget af de første tjekkske udgaver. Jeg blev enig med mig selv om, at det kunne jeg sikkert godt få brug for en gang med tiden, så det blev gemt.

Den næste rodekasse indeholdt næsten lige så meget Tjekkoslaviet, dog ikke samme mærker. Så kom jeg i gang med at få orden på dem, og jeg fandt ud af, at der næsten var en komplet samling for perioden 1918-1975.

I mellemtiden var jeg blevet medlem af en frimærkeklub, og da man så på en klubaften efterlyste nye samlere til at deltage i en kommende udstilling, ja, så var jeg varm på tanken med det samme og prøvede derefter på egen hånd at sætte samlingen op. Jeg havde nok gjort regning uden vært ved at tilmelde for meget, men jeg blev dog færdig og fik en rimelig god bedømmelse som førstegangsdeltager.

Jeg var samtidig begyndt at spore mig ind på ting og sager fra

perioden 1918-20 og havde med hjælp fra en samler og en forhandler fået anskaffet en mængde materiale fra denne periode. Under udstillingen fik jeg en god snak med juryens formand, som også samlede Tjekkosllovakiet, og hans mange gode tips gjorde mig endnu mere varm på emnet. Interessen voksede til også at ville vide mere omkring baggrunden for frimærkerne og den historie, som knyttede sig til dem. Gennem min søgen og leden og kontakt med andre samlere af netop mit område fik jeg mere viden, og jeg fik den ide, at der i min udstillingssamling også skulle noget historie med. På det grundlag begyndte jeg at bygge den op igen, og derfor ser den ud, som den gør i dag.

Nu er jeg kommet så vidt, at jeg har samlet mig et righoldigt materiale af litteratur m.v. og er nu ved at få nedfældet alle disse beretninger til en historie omkring »Tjekkoslaviet 1918-1920«, som jeg håber mine samlervenner i »Arbeitsgemeinschaft Tschechoslowakei Danmark« og andre samlere kan få gavn af.

Før jeg begyndte at samle frimærker, tænkte jeg ofte, at frimærkesamlere måtte være nogle underlige mennesker, når de sad og spildte tiden med at sidde fordybet i den slags, men jeg er kommet på andre tanker i dag, hvor jeg selv samler. Disse små mærker kan give én adspredelse fra dagens anstrengelser. Ja, efter en kort stund med frimærkerne føler man sig frisk og veloplagt - man glemmer tid og sted og har ikke spor af lyst til at komme i seng - så når ens kone (i de luftige gevandter) klokken 3 om natten står der og stilfærdigt spørger: »Kommer du ikke snart i seng min skat??« - da vågner man op igen!

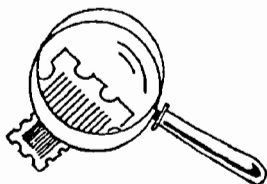
Orla Nielsen

Et præfil-brev fra Island

På HAFNIA 76, 3 år efter at jeg begyndte at samle Island, så jeg hos en kendt dansk handler det brev, som denne historie handler om. Det er et såkaldt præfilatelistisk brev, dvs fra før frimærketiden, nærmere bestemt 1847. Det er et »Luplau-brev«, hvilket er lidt af et begreb, fordi så forholdsvis mange præfil-breve bærer den adresse. Det er uden postale påtegninger og er altså sendt privat med skib sammen med pakken og formentlig afleveret personligt til adressaten. Det var dengang ikke ualmindeligt for islændingene.

På trods af det var brevet alligevel dyrt (i forhold til min pengepung), men jeg kunne se, at det ville være en fin start-planche til min samling og var vild for at få det. Det lykkedes mig at etablere en byttehandel, så min Færøsamling, nogle schweiziske Helvetia med Specimen-påtryk samt en del postfriske »kænguru-mærker« fra Australien måtte ofres! ►

**Man ser det bedre,
når man selv
holder det i hånden!**

Det gælder også Frimærkebladet SKILLING , som er Danmarks bedste - fyldt med annoncer, artikler, aktuelle emner, stempler, varianter og meget mere.

Bladet for alle aktive samlere,
der vil have mere ud af deres hobby.

Skriv efter et gratis prøvenummer og bedøm selv!

SKILLING udgiver også kataloger!

Se dem hos frimærkehandleren eller få en liste
sammen med det gratis prøvenummer af Skilling.

Skilling
Nordiske samleres frimærkeblad

Postboks 74 . DK-4050 Skibby

Flyvningens historie og udvikling

Både min kone og jeg er ivrige frimærkesamlere, så vi har aldrig problemer med at få tiden til at gå. Det sker i »hulen«. For en del år siden blev vi medlemmer af Viborg Filatelistklub, hvor vi kommer jævnligt, men de bedste timer er nu derhjemme, hvor timerne flyver afsted. I klubben samler de fleste traditionelt, men vi ville gerne i gang med en motivsamling, som vi synes er mere spændende.

Da jeg selv har fløjet en del og har haft certifikat til flyvning var det nærliggende at samle på flyvemaskiner. Først var det de små med propel og så videre frem til jet. Det blev udvidet i begge ender til henholdsvis balloner og supersoniske fly. Det er efterhånden blevet til ca. 400 plancher med mange spændende ting og breve, såsom breve mærket af den ublide medfart fra flykatastrofer, katapultpost, luftskibsbreve og meget andet. Men det, jeg især er glad for, er et par ballonbreve fra Paris, da byen var belejret af tyskerne. Historien om franskmændenes besværligheder med at overleve og få sendt post ud af byen er meget spændende. Jeg erhvervede brevene på en auktion i England, de er godt nok lidt dyre, men så må man give afkald på noget andet.

Brevet øverst på illustrationen er afsendt fra Orleans banegård den 29. dec. 1870 kl. 4 om morgenen. De fleste balloner er fløjet om natten, ellers blev de beskudt af de tyske tropper. Luftskipperen var sømanden Reginsi (der fandtes ikke så mange ballonførere, så man anvendte søfolk. De var vant til at navigere og gå på gyngende dørke). Der var også en postembedsmand, Ducoux, ombord. Ballonen medbragte 110 kg post og 4 brevduer. »Le Bayard« landede ved La Mothe-Acard (Vendée) ca. 400 km fra Paris. Der blev brugt 7000 kg kul til at lave den højeksplosive belysningsgas, som skulle til for at få den i luften. Brevet er skrevet på silkepapir, og som det kan ses, i miniskrift. Det må have været et kæmpearbejde.

Det andet brev er opsendt fra samme sted den 14. oktober 1870, ankommet til Dieppe og omdresseret til Bruxelles.

Alle ballonerne var opkaldt efter berømte personer som f.eks. Victor Hugo, Montgolfier, General Renault, m.fl. Der blev opsendt ialt 67, de 55 medbragte post (ialt ca. 11.000 kg). 167 personer forlod Paris ad luftvejen i tidsrummet 23.9.1870 - 28.1.1871. 12 blev fanget, 2 blev dræbt, og de resterende 153 klarede skærene. Med disse flyvninger begyndte luftposten for alvor.

Ballonpost fra belejringen af Paris i 1870-71 ►

Paris, le 17 Décembre 1870 - Mon très cher Monsieur Charles - J'ai eu une
 grande occasion de vous écrire et de vous dire l'opportunité d'envoyer des cartes de vœux à nos
 parents, nos sœurs et nos familles, l'année que j'attends et que j'attends, et je l'ai
 fait quelques jours d'avance à propos et nous sommes contents qu'il était mieux de leur
 donner que nos lettres pour nous faire passer et faire nos vœux, nous les
 nous les faire attendre pendant un jour ou deux. L'année que j'attends et que j'attends, et je
 mes vœux et mes vœux, pendant la semaine prochaine, j'enverrai
 vœux, la bonne année, mais je réserverai cette expression pour l'année 1871, car
 vraiment une bonne année que j'appellerai bonne et que j'enverrai une année qui
 nous donnera toutes les espérances. Sans tarder de rien, on peut bien espérer que elle
 qui elle ne commence, on peut par conséquent l'appeler une bonne année, et je
 pour se réaliser. Pour lui, mon cher Ange, tu sais ce que je souhaite. Je te souhaite
 nous séparons dans le cœur, tout plus grand, et de la part de notre réunion la plus
 grand bonheur, je prierai pour la bonne année, et je te souhaite un bonjour et
 possible à nos espérances afin que j'aie pu aller embrasser et te dire ce que j'en
 t'embrasse aujourd'hui, que tu es mon ange et mon étoile, que c'est uniquement pour toi
 que tu es pour l'espérance, cette bonne année que j'attends et que j'attends la plus de
 dans l'année, et je t'embrasse.

Par Ballon monté.

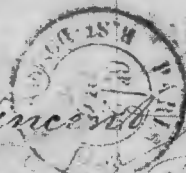
Monsieur Pierre Vincent

pour Madame Louis Rodolphe

à Boulleret,

son père.

(Cher).

8 Par Ballon monté

144 rue de la Harpe

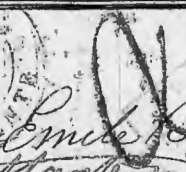
Monsieur Emile Barilliere

poste de la Harpe

32 rue de la Harpe

Seine inférieure

Dréux

Mesters Vig 1950-1985

»Hvorfor Mesters Vig?« vil de fleste spørge. Der er flere forklaringer, som hver for sig kunne være en god grund til at gå i gang med netop dette sted. Jeg er medlem af De Grønlandske Posthistorikere, og på et tidspunkt diskuterede vi hvilke emner, vi kunne behandle. I det eneste kendte katalog over grønlandske poststempler stod der under Mesters Vig, at »de har været anvendt i en ukendt periode i 1950'erne«. Det var en udfordring, og det blev min grund til at tage fat.

Studierne i de næste to år resulterede i et værk på 350 maskinskrivne A4-sider, hvor forfatteren har forsøgt at beskrive postgangen og bringe lidt orden i systematikken. Der var bl.a. tale om en fuldstændig umulig kronologisk katalogisering af forløber-stemplerne.

Det er en kendt sag, at Mesters Vig var nedlagt mellem 01.11.1962 og 01.05.1974. Malmen var sluppet op, og der var ikke længere basis for poststationen. Men den har også været lukket på et andet tidspunkt - vel var det ikke længe, men en lukning var det nu alligevel. Illustrationen viser en original udgiftskopi KS pr. 1.12.1959, som leverer det endegyldige

1. DEN KONGELIGE GRØNLANDSKE HANDEL

UDGIFT KOPI

By:	<i>Postboksstationen</i>	Ks nr.	<i>85</i>
Udstedt:	<i>Mesters Vig</i>	Dato:	<i>11/2/59</i>

Anvistes til:	<i>Postboksstationen</i>	Beløb:	
Udførlig tekst:	<i>Beløb betalt af grønl. myndigheder</i>		<i>1605.75</i>
<i>til dækning af grønl. myndigheders ff. vedlagte</i>			
<i>hæftning NB Disse genopkøbes i tilfælde af</i>			
<i>genåbning i januar 1959.</i>		alt kr.	<i>1605.75</i>

Checkbeskytter

Udstedt af: *H. D. Deike* Assesorer: *H. D. Deike* For betalt modtaget kvitteres: *H. D. Deike*

KGH, 1000, 359, 1000000

Opbevares ved handelsstedet

bevis for en påstand om, at poststationen mellem den 01.09.1959 og den

01.11.1962 har været lukket en gang. Dette har intet steds før været oplyst. Teksten lyder: »Solgt beholdning af gængse mærker til A/S Nordisk Mineselskab, jvf. vedlagt kvittering. **NB. Disse genkøbes i tilfælde af genåbning i januar 1959**«.

Jeg er også i besiddelse af en kopi af kassebilag fra A/S Nordisk Mineselskab sendt til Den Kongelige Grønlandske Handel 30.11.1959, som specificerer hvilke frimærker, der er tale om, samt bekræfter: »I tilfælde af at poststationen genåbner i januar 1960 kan de ovenstående frimærker, om ønsket, returneres mod godtgørelse ifølge aftale med postassistent Weeke«.

Kassebilaget siger »januar 1960« og ikke som udgiftsbilaget »januar 1959«. Det er naturligvis 1960, som er rigtigt. Datoen for udgiftsbilaget er 1.12.59, og så kan man jo ikke tale om genåbning i januar **samme** år! Hvilken dato i januar 1960 har det ikke været muligt at efterspore, men da poststationen rent faktisk har eksisteret efter »en gang i januar 1960«, må det altså forudsættes, at man har gjort brug af denne forkøbsret.

Aftalen er truffet mellem Poststationen Mesters Vig - A/S Nordisk Mineselskab - Den kongelige Grønlandske Handel, Regnskabsafdelingen. Bemærk at udgiftskopien er udstedt af, attesteret af og kvitteret for af én og samme person. Men han var jo også den eneste ansatte på det tidspunkt.

Knud Landkilde

Østrig

Når man jævnligt deltager ved frimærkeauktioner, vil der selvfølgelig være køb, der huskes bedre og længere end andre.

Som et af mine gode køb vil jeg her fortælle om et køb tilbage ved SKANDIA-auktionerne. Det pågældende lot var omtalt som »ældre østrigske breve«, deriblandt enkelte af de utakkede mærker fra 1850-våbentypen og sågar et parstykke af den røde 3 Kr. Eftersom dommerne ved frimærkeudstillingerne for det meste efterlyser flere breve i samlingerne, var det netop, hvad jeg kunne bruge.

Ved eftersynet konstaterede jeg, at der udover brevene lå en lille pergamynpose med løse frimærker og enkelte brevafklip. Desuden hæftede jeg mig ved flere parstykker og 3-striber af den utakkede blå 9 Kr.

Jeg fik lottet billigt - så vidt jeg husker omkring 3-400 kr. Stor var min overraskelse, da jeg efter købet studerede mærkerne grundigere og herunder fandt de afbildede to eksemplarer, som iøvrigt er temmelig sjældne. ►

Frimærket, der er afstemplet TOKAY, er et oprindeligt utakket mærke, som er blevet forsynet med privat gennemstik (så mærkerne var nemmere at adskille). Dette private gennemstik med takning 14 er kun kendt fra de to ungarske byer Tokay og Homonna og er kun kendt fra slutningen af 1852 til midten af 1854, altså ca. halvandet år. Mærkerne med dette gennemstik dukkede først op i Homonna og ca. 3 mdr. senere i Tokay.

Det andet eksempel viser en blandingsfrankatur af den utakkede 1854-udgave sammen med den første takkede udgave fra 1858. Denne blandingsfrankatur var kun gyldig i månederne november og december 1858. Endvidere er den viste kombination så ualmindelig, at den end ikke er medtaget i specialkatalogerne for denne periode af østrigsk posthistorie !

Taastrup og Omegns Frimærkeklub. Et godt sted at mødes!

Hver 1. og 3. mandag i måneden (undt. juni, juli og august)

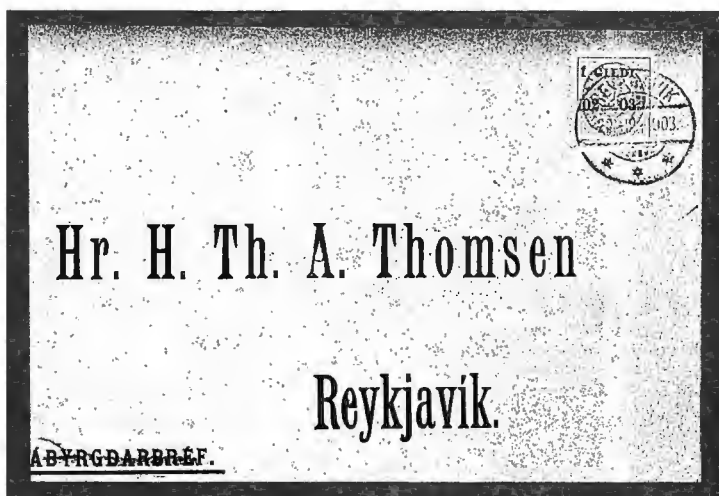
Taastrup Fritidscenter, Poppel Allé 12, 2630 Taastrup

Mødestart: kl. 20

Island - Í GILDI '02-'03

For 25 år siden var jeg efter aftale på vej til en visit hos den navnkundige frimærkehandler Robert Bechsgaard på førstesalen i Jul. Thomsensgade i København. Hersteds beroede nemlig pengeskabet med rariteterne og køleskabet med øllerne! Førstnævnte var dyre, men sidstnævnte »gratis« over en hyggesnak.

Inden jeg gik op, studerede jeg vinduesudstillingen, og her var bl.a. udbudt det brev, som er vist på illustrationen: Et lokalbrev i Reykjavik annulleret den 22.12.1903 og korrekt frankeret med et 4 Aur frimærke overtrykt Í Gildi. Prisen var efter min formening rimelig, så jeg købte på denne ligefremme måde mit første og - som det har vist sig - et af de sjældneste breve til den udstillede specialsamling. At det er så sjældent, vidste jeg ikke dengang, men i dag - 25 år senere - vides det, at dette brev er **det eneste kendte lokalbrev frankeret med et Í GILDI-mærke.**

Da jeg kom op til Robert Bechsgaard, komplementerede jeg ham for, at man kunne finde så fine ting og sager i udstillingsvinduerne, og jeg viste ham mine indkøb. Til min store forbavselse så han helt forkert ud i ansigtet! Forklaringen viste sig at være den, at chefen for detailsalget den selvsamme morgen havde bedt Robert Bechsgaard om noget af det bedre materiale fra pengeskabet som trækplaster i udstillingsvinduerne. Bechsgaard havde modstræbende bøjet sig for ønsket, men ikke uden en sur kommentar om, at bedre - og dermed dyrt - materiale ikke kunne sælges på »gadeplan«. Men det kunne det altså alligevel !!

Frederiksberg
Frimærke
Forening

F.F.F.

Dagklub Syd-Vest

Medborgerhuset - Skandiegade 19

**Møde alle ulige torsdage fra den 9.9.1993
fra kl. 14.00 - 17.00**

**Hver gang små indlæg, bytning og
30 numre formidlings-auktion.**

Vi mødes i dagklubben - Ib Kristensen

**Scandic Hotels give
you more than you
expect for less than
you think.**

SCANDIC
HOTEL

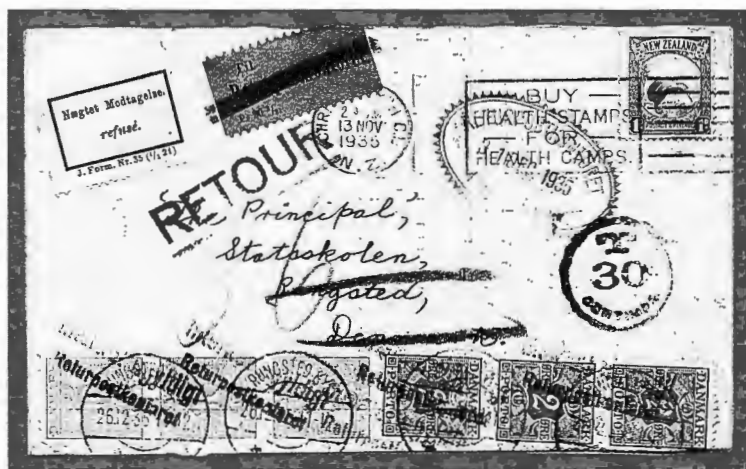
KØBENHAVN / HØJE TÅSTRUP

Carl Gustavsgade 1 · DK 2630 Tåstrup

Tlf. 42 99 77 66
Telefax 42 99 72 66

New Zealand

Det meget berejste brev. For snart 30 år siden blev jeg så irriteret over altid at blive mødt med »Har du noget Norge ?« eller lignende, at jeg i bar protest begyndte at samle noget så langt væk fra, som jeg kunne komme. Det blev til New Zealand og Australien. Jeg holder stadig fast i det første og har siden besøgt landet tre gange, ligesom jeg har haft besøg af frimærkevenner derfra.

I min samling har jeg et morsomt objekt. Det er bestemt ikke særlig kostbart, men sikkert sjældent. Jeg kalder det »det meget berejste brev«.

Det er sendt fra New Zealand på min fødselsdag - godt nok et par år før jeg blev født, men alligevel - og var allerede fra starten handicappet, idet der var for lidt porto på. Helt nøjagtigt 1 pence. Det duede selvfølgelig ikke, så det blev sat i strafporto, der blev beregnet til 30 centimer, som det sig hør' og bør. Vel ankommet til Danmark blev dette igen omregnet til 36 øre, der blev klæbet på brevet i form af portomærker, behørigt annulleret den 26. december 1935. (Jo dengang arbejdede man skam også 2. juledag!).

Strafporto'en var modtageren, rektor i Rungsted, imidlertid ikke til sinds at betale, så han nægtede modtagelsen. Nu var problemet så blot, at afsenderen havde glemt at skrive sit navn på kuerten, så for at brevet kunne komme retur, måtte det først en tur omkring Returpostkontoret. Vel ankommet der fandt en kvik embedsmand ud af, at de dér portomærker jo slet ikke skulle være på brevet, når de ikke var betalt, så de fik lige et

ekstra stempel med »Mærket ugyldigt«, inden det hele gik retur til Christchurch på New Zealand.

Men historien endte lykkeligt. Brevet blev fundet af en newzealænder, der samler på dansk posthistorie, og det KOM senere igen tilbage til Danmark og befinder sig nu i min samling. Denne gang uden strafporto!

Jørgen Kluge

Censurpost

Censur af dansk indenrigsbrev. 42 dage tog det, fra København den 14.4.1940 - kun 5 dage efter besættelsen - via Randers til Aarhus og retur til København. Men brevet er også blevet »behandlet« !

Modtageren skulle være indlogeret på Hotel Randers i Randers, men er rejst til Aarhus for at overnatte på Hotel Regina. Brevet omadreseres og afgangsstemples den 17.4.1940, stemplet sidder under banderolen øverst til venstre.

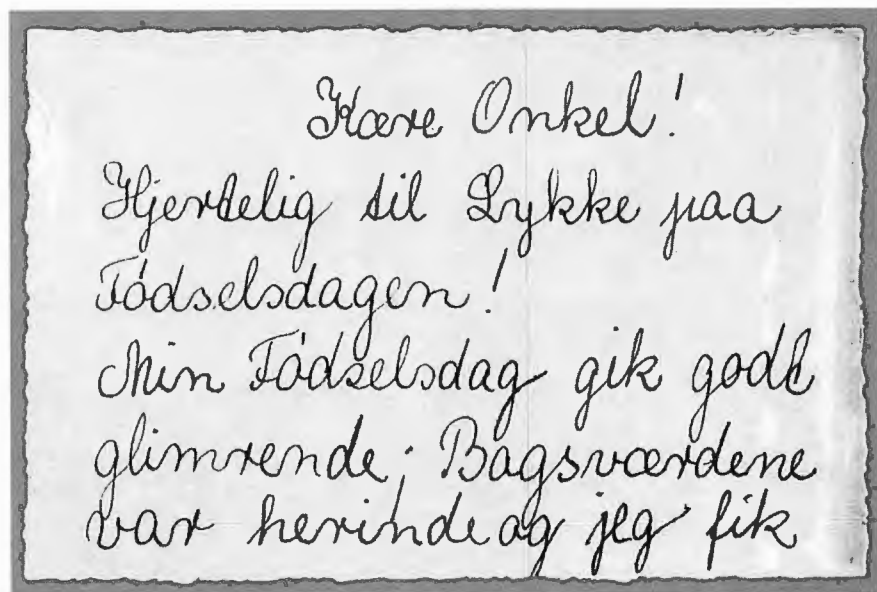
Hotel Regina var i de første besættelsesdage blevet beslaglagt af de tyske militære myndigheder til kontorformål. Det er grunden til den tyske censurering. Øverst til venstre, delvis under banderolen, er der påskrevet »Zurück« (omvendt i forhold til adressen). Under poststemplerne er påført »Einheit 35885 nicht« også med håndskrift. Herefter er brevet blevet censureret i Hamburg (?). Brevet er lukket med banderole type F50, afstemplet med censurstempel type F1a, censorpåtegning BIII med hånd-

skrift. Forneden, halvt under banderolen, er påskrevet »258 Zur ??? nicht«. Bagsiden er afstemplet med et 85 x 36 mm rammestempel med teksten »Geht an Absender zurück«, delvis under banderolen. Efter censureringen er brevet blevet påtegnet på bagsiden med håndskrift »Omexp. 24/5-40 af« HOTEL REGINA/AARHUS (grønt stempel).

Min egen hypotese om censurstedet, som jeg ikke kan verificere yderligere, er, at brevet måske er blevet censureret på hotel Regina, hvor man kunne tænke sig, at der var udstationeret censurmyndighed fra Hamburg, indtil der i juli måned 1940 blev oprettet censurkontor i København. Hotellet var jo beslaglagt til kontorformål, og kontrollen med forsendelser var underlagt den tyske militære overkommando, så muligheden kan foreligge.

Modtagerens adresse i København er påført af hotellet eller af postvæsenet i Aarhus. Brevet er lagt i postkassen og er afstemplet to gange med »KASSEBREV/Aarhus Postkontor Kl« i violet farve, og er endvidere stemplet AARHUS d. 24.5.40 18.45. Disse stempler er ovenpå banderolen. Vi har altså returpåtegninger på tysk, inden banderolen påsættes (muligvis inden censurering) og danske stempler efter censureringen.

Modtageren har påført »Modtaget 25/5-1940 VH« med håndskrift.

Kære Onkel!
Hjertelig til Lykke paa
Fødselsdagen!
Min Fødselsdag gik godt
glimrende. Bagesværdene
var herinde og jeg fik

Danmark 1855 - 2 skilling

Udstillingens kedeligste samling? Umiddelbart virker en samling af pladede mærker uendelig ensformig og endnu mere kedelig. Mange plancher med små blå kvadratiske 2-skillingmærker bliver hurtigt set igennem. Måske standser blikket ved en særlig stor blok, eller et enkelt brev fanger interessen et kort øjeblik, hvis det viser en kombination af forskellige farvede frimærker. For de fleste samlere er varianter blot en tilføjelse til samlingen, som sjældent omfattes med særlig stor interesse.

For mig er det helt anderledes. I den blå kvadratiske 2-skilling er der ingen normalmærker. De er alle forskellige, og det bliver fascinerende at finde kendetegn, så de kan placeres rigtigt i arket. Breve med varianter bliver det næste mål med al deres forskellighed i form af stempler og andre snurrepiberier.

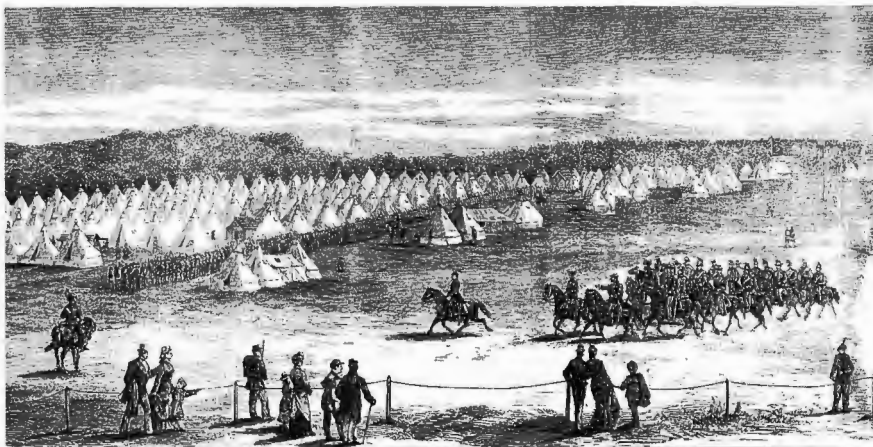
Langt de fleste breve med 2-skilling er lokalportobreve stemplet i København. En dag får jeg fat i et landsportobrev og ser, at det er sendt til »Ladegaarden« - uden bynavn. Det viser sig, at Ladegaarden ligger uden for Københavns Volde og derfor skal frankeres som landsportobrev. At brevet er fra 1857, meget lille, og frankeret med 2 enkeltmærker (plade I-94 og I-74) gør det ikke mindre interessant. Det startede interessen for lignende breve, og ved siden af pladningsarbejdet, som hidtil havde været min absolut eneste interesse, opstod nu et spændende sideområde - nemlig det posthistoriske aspekt.

I min samling kan ses et andet brev, som egentlig hører til denne historie. Det er sendt til »Østerbro 135 A«, er fra 1856 og frankeret med et stk 2 skilling (plade I-14). På brevet er med rødkridt skrevet et 2-tal, hvilket betyder, at de manglende 2 skilling blev opkrævet hos modtageren. Begge breve er fodpoststemplet, og dermed burde de være ens frankeret.

Lyngby-Taarbæk posthistorie

Lejren i Dyrehaven. Når man er igang med opbygningen af en hjemstavnsamling, vil der altid være lokalområder, der er mere sjældne end andre. I mit tilfælde med »Lyngby-Taarbæk«s posthistorie var det den militære lejr i Dyrehaven i sommeren 1878, der var den sværeste at dokumentere med forsendelser. Indtil nu er der kun registreret ganske få forsendelser fra denne lejr.

Gennem årene 1868-1880 var der regelmæssig manøvrer for det danske militær hver sommer. De fleste af disse fandt sted i lejren ved Hald nær Viborg, men undtagelsesvis fandt øvelsen sted i Jægersborg Dyrehave, nord for København, i dagene fra den 4. juli til 29. juli 1878. Dette blev offentliggjort i Officielle Meddelelser den 31. maj 1878.

I Illustreret Tidende for 16. juni 1878 var der allerede en tegning af hele lejren fremstillet under Kong Christian IX's besøg den 11. juni (udsnit gengivet her). Samtidig blev det oplyst at Dyrehavsbakken lige ved lejren havde stort besøg af soldaterne. Man antydede endog, at de fynske og jyske soldater havde fået en uventet gave ved en gang i deres liv at komme til København.

Postmæssigt har Lyngby og Taarbæk altid været adskilt på grund af beliggenheden på hver sin side af Dyrehaven. Derfor var det naturligt at Feltpostkontoret i Lejren i Dyrehaven - på Eremitagesletten ved Hjørtekærhuset - stod i 2 gange daglig forbindelse med postekspeditionen i Klampenborg, der var beliggende på Klampenborg station og var oprettet i 1871. ►

Det københavnske postbud L. Jensen varetog forbindelsen mellem lejren og Klampenborg Postekspedition. I Klampenborg var det stationsforstander og postekspeditør C.L. Lissner der forestod postbehandlingen. I selve den militære lejr var det feltpostmester, cand polit F.E. Nannestad sammen med postassistent Fritz J.J. Olsen, der varetog feltpostkontorets arbejde. Fritz Olsen er jo kendt som postvæsenets historiker og har siden 1889 udgivet adskillige selv idag uundværlige bøger om det kongelige danske postvæsen.

Forsendelserne fra Lejren er stemplet med enten FELTPOST 1 eller FELTPOST 2.

Ole Svinth

Islandsk skibspost

Skibsbrev fra Island via Randers. Den 22. juli 1928 ankom et skib fra Island til Randers. Skibet havde post med, og som sig hør og bør, blev den afleveret på postkontoret, hvor de pludselig fik en pæn portion ekstra arbejde.

Det var en undtagelse, at skibet anløb Randers. Det ved man, fordi der kun kendes skibsbreve fra Island annulleret i Randers på denne ene dato. Var kaptajnen blevet syg? Var roret knækket? Eller var Randers faktisk det egentlige bestemmelsessted?

Ingen kender svaret, men for postmesteren var situationen uvant. Han har sikkert slået op i reglementet, og derefter har han ledt efter et Paquebot-stempel, men forgæves, og har så i stedet været nødt til at sætte personalet i gang med behørigt at håndskrive: »Fra Island« på samtlige breve.

På brevstykket og brevet ses, at der har været mindst to mand i gang, fordi skriften er helt forskellig. Navnlig »F« er helt forskelligt udformet. Så man kan vel gætte på, at der har været et par hundrede breve ialt.

Svend Wæver

Danmark 1848 - 1920

Et specielt brevkort med blandingsfrankatur øre/skilling. Som dansk sønderjyde har jeg i forbindelse med opbygning af min samling Danmark 1848-1920 ikke kunnet se bort fra den påvirkning, Slesvig-Hol-

stens historie har haft på danske frimærkeudgivelser og frimærkernes anvendelse. Mange pudsige fænomener er blevet skabt. Jeg nævner i flæng: Grænseporto, Keitum-stemplet, danske stednavne i tyske stempler og tysksprogede danske stempler, udlandsporto til besat dansk land, de sjældne Esrom-type stempler, osv.

Møntreformen, der trådte i kraft 1.1.1875, gav anledning til de tofarvede øremærker, som fik en kurseringstid på 30 år. Den skabte også blandingsfrankatur, dvs. skilling- og øremærker på samme forsendelse, hvilket var tilladt i en overgangsperiode på 3 mdr. (1.1.-1.4.1875). 1 skilling var lig 2 øre.

Den almindeligst forekommende blandingsfrankatur er vel et lokalbrevkort, 2sk helsag opfrankeret med 4 øre. Mit brevkort er et sådant stemplet 27. marts (1875), dvs. sent i overgangsperioden. Men det er bemærkelsesværdigt, at kortet er sendt til Haderslev, som siden krigen 1864 havde været udland.

Brevkortporto til udlandet var 10 øre, men portoen 2 sk + 4 øre giver kun 8 øre, og der er ikke anført noget om efterporto. Forklaringen kan være, at der er tale om et grænseportobrev, hvor portoen fra 1.1.1875 til slutningen af 70'erne var 8 øre. Afsendelsesstedet er ikke anført, men det kombinerede stempel nr. 10 + Fyenske Jb.P.B. udgør et indicium. Fyenske Jernbane gik fra Nyborg over Kolding til Vamdrup. Både Haderslev og Kolding posthuse var omfattet af en aftale mellem den Kongelige Danske Poststyrelse og poststyrelsen for hertugdømmerne, som med virkning fra 1.8.1865 omtaler nedsat takst for brevpost. (Se f.eks. Ole Steen Jacobsens artikel i NFT 1982, s. 35).

Kombinationen af blandingsfrankatur og grænseporto-brevkort er formentlig unik. Hvorvidt »grænseporto-forklaringen« er korrekt, eller der findes en anden og bedre forklaring, håber jeg at erfare på INTER-DANIA93.